

АКТУАЛІ

IIIENA I.

ЗОПІР ШІ ФАНОР

Зопір

Чінє? еў съ ұмі плек капул ала фармече! ала мінчуні?
Съ тъмажік ұнүі фанатік! съ крез але ауі мінүні?
Съ'л чінестеск акым ұн Мека дұпъ че 'лам ісғоніт?
Нұ. Де Думнезей Дрептате Зопір фіе педепсіт,
Кінд словода амб' мжнъ ші куратъ веі ведѣ
А лінгуші вікленія ші ръскоал'амжнгжія.

Фанор

Ной саъвім фокул ұн тінє де татъ, де ұмпърат,
Де къпетеніе сфернгъ 'нтр'ал ауі Ісмаіл сенат;
Дар кжт е вреднік де славъ атжт ші прімеждіос;
Тнтьржть ръсбұнарѣ тігрұлай чел фұріос.
Атжт ұмпротівіре, фъръз дә а ұл остеңі,
Ацжцъ сетѣ де сажде, тұрбарѣ а'ші потолі.
Путбі с'ардічі алтъ датъ фіерул леңілор чел сфернгъ,
Ші лесне нағынірбі съ курьці дұпре пъмжнт;
Сұбт пічоаре'ді съ везі стінсъ скінтеа че с'а івіт
А вжавоаредор ұнчінсе ұнүі ръзвой нesфжршіт.

Махомет ұнташай датың түнекос нойтор ,
 Үңі пърз ұнмаі үн фармек ші үн прост амъцітор ;
 Дар азі қа домын порұнчеще , тріумфіз' алғі порок :
 Амъцітор зіс үн Мәка , шін Медіна проорок !

Трөізечі де наidій акыма ұнтр'үн глас тоате салъвеск
 Фаптелеі нелепініте че пе ноі не ұнгрозеск .

Дар че зік ? ұнсұші ші Мәка сәнг дестүй ұмпрыщіаді ,
 Де отрава рұтъчірәй ші де ржвнъ ұмбетаці ,
 Че а фармечелор сале кредінца оспріжінеск ,
 Претутіндегі фанатісмул ш'амъцірѣ ръспжандеск ,
 Құамъ оғіріле сале , кред к'үн дұмнезеү құмналіт ,
 'Л ұнсұфлъ 'л повъдзеңе , ұл фаче небірхіт .

Бүній четъдені аі ноңрі кү ноі тоғі конгальсусеск ,
 Дар челе маі бүнен сफаттарі ұн веңі оаре съ 'мплінеск ?
 Фріка мінчіноаса ржвнъ драгостѣ де нүотъді ,
 Үн Мәка чѣ ұнлаърматъ шағеръ пустітєтъді ;
 Ш'аст пород че тот д'аңна дәтінен фу мілугіт ,
 Пачѣ дәл'ал съү пърінте чере , стрігъ обідіт .

Зопір

Кү ачест вжнзътор паче ! ах ! пород тремърътор !
 Н'ашентәді де кікт ровіа дәл'ачест пустіетор ,
 Мердесі , луаці 'л үн помпъ ші үн үенүкес служіді
 Ідолул че сүйт повараі веңі фі кү тоғі стрівіді .
 Дар амѣ үръ нестінсъ , съ фиареъ не ұнчестат ;
 Ініма'мі чѣ сфершіатъ ну маі е де віндекат .
 Фиара ! 'мія жъртфіт түрбърій соқіа , аі мей копій .
 Ах ! ә күноскут барваре ! отрава че'н дінді о дүй .

Еў пажъ 'н табъръці юаръ сажнде недрент ам върсат,
Ші а фіулгі тъч моартє брацуга меч а'нкорунат.

Андре ної торділе үреі апрінсе вор ғнгрозі,
Нічі одатъ мажна врәмій ну ва пұтѣл потолі.

ФАНОР

Ласъле съ стѣ нестінсе ш'аскунде флақъра лор ;
Пентрұ овіце ла дүрере съ тѣ аръці несімдітор .
Ал копілор тый сажнде фіва оаре ръсбұнат
Кажд вей ведѣ тот үінүтұл ғн робіе пустіят ?
Фії , фрателе , соуда 'на жертфіт тұрваръ са ;
Ну шірде акым ші статула ; іатъ фамілія та .

ЗОПІР

А сатүрілор піерзаре молічинѣ астыгут .

ФАНОР

Де мұлте орі юар ші пісма ас естінде ле а фъкут ;

ЗОПІР

Требе ? съ перім даръ .

ФАНОР

! Тріст құраж күаст тіран !

? Те лаші ғмвоѣ 'некърі қажд тѣ апропій де ліман .

Үйтете ші везі прѣ біне , къ чөрұл а ғнгріжіт

Съ айбі ғн мажіні кү че съ 'ндулаеі п'ачест үчігаш құмпайліт :

Асть тжнъръ Палміръ , че ту сінгур ві ръпіт

Дін табъръы қажд ғн үрмъ ал тъч брац а ръспандіт ,

Сѣмънъ ғнцер де паче каре ғнтре ної вені

А ляі Махомет мажніе съ поэть а ғмбажнзі .

О шім къ ші прін соліай сінгур с'а фъгъдайт .

ФАНАТИСМЪЛ

Ларма таверїй шї граза пустїлор аръеенї ?
О патріє рѣтъчітъ сгомотул неконтенї ?

ПЛАМІРА

Патріа єлокула үнде суфлетула є піроніт .
Челє дін ткїј сімтіменте Махомет мі леа'нсуфлат ,
Шї ұн сжнуд касеї сале а ворбі амұмвъдат .
Ачест лъкаш є үн темпілор фемеілор консфіндіт
Че'наадъ мажні кътрे чөрүріпентр' а лор стъжалесльвіт .
Зіле єш ненорочіте алтеале н'ам күноскут ,
Де кът зіоа қанд ръсбонна аст лъкаш а ръзбътут .
Стъжале , те рог айбі мілъ д'алмей суфлет сғожшінат ,
Че ұн веңі съ афль фадъ де үнде с'а деңпъратат .

ЗОПІР

Тндеалсг : поате къ оаре ұнтр'о зі нъдъжадеңі
Ачестій стъжал прѣ мжандру мжаг съ 'ю добжандеңі ?

ПЛАМІРА

Стъжале єш дук сфіаль ш'ал мей суфлет мърмуріт
Креде 'н Махомет къ веде үн думнесе є прѣ-слъвіт .
Еш пентру асфел де нунтъ нічі де кум ну м'ам нъскут .
Е мұлат съ крэз к'астъ славъ міе мі с'ар фі къзут .

ЗОПІР

Ах ! орі чіне ециі ел ну є вреднік де а съ 'нсоді
Кү тінє , ші стъжал ұнкъ ші маі пудін де а'ді фі .
Ту сәмені а фі д'ун сжнде нъскут правіле съ дай
Арабілор челор фалнічі че тоці сжнл вреднічі де край .

ПЛАМІРА

Ної а нащерїй тұзғіе нічі де кум н'ам күноскут ;

Фъръ патріс, руденій, роаве, дѣла ѧнчепут,
Ти аноастръ поѣтіврѣ ної дупъ фіаръ охтьм;
Tot ne e стрейн, афаръ д'зН Думнезеъ че съреъм.

Зопір

Tot въ стрейн! астъ старе есте оаре дѣ палькут?
Че! ту унүі стъпажъ роавъ, пърінді ну ай куноскут!
Ти ачест тріст сінгуратік палат ші ліпсіт дѣ фії
Поці а'мі фі рѣзъм повефті вътражнеделе'мі съді!
Гріжа д'а'ді стръялчі соарті ші дә а те ферічі.
Лунцеле меле неказзрі сінгуръ ар ѧндучі?
Дар' ту урьїпі амъ леңе кредіндъ ш'ачест пъмжит.

Палміра

Кум почкі фі а та, стъпажне, канд киар амъ еў ну скнт?
Въз къ сімді амъ дурере, бунътатѣ та сльвеск;
Дар Махомет 'мі е катать, пърінте ѧн ел дореск.

Зопір

Думнезеъ! Че фел дѣ татъ! Ел, іасмъ ші воръжтор!

Палміра

Ах че нүмѣ нѣаузіт! Стъпаже, че маре сбор!
Ел асфел! ѧн каре статурі проорбукл лор сльвеск!
Трімісул Думнезеірі, міжалочіторул череск!

Зопір

Ореіс некуноскуть дѣ оамені ненорочій!
Tot мъ пъръсеще акума, ші ѧнсуші че маї иубіді,
Ка съ ѧнале алтаре унүі вікакън віноват
Че а'ієрті амъ дрептате ка съ фіе 'нкорунат!

ФАНАТИСМУЛ

ПАЛАМІРА

Стъпжне, мъ фачі съ трэмур: еў дё кжна м'ам помен!
 Асфел дё нуме грозаве паж' акум н'ам аузіт.
 Дрѣпта м'в рекуношінцъ, драгостѣ, 'ді мъртвіеск,
 К'асупра інімі мелє ұлі дау үндрепт пърінеск;
 Дар асте хуле дё спаймъ кътрѣ ал м'в апърътор,
 Мі адук кутрэмур ші гроаза нъвълеще 'н локул лор.

ЗОПІР

О суперстіціе сурдъ! пажъ үнде тәрай ұнтынс!
 Сімдірѣ дін оменіре венінул тъш о астінс.
 О! кът тә пажнг еў Палміро! ші кът рътьчірѣ та
 Мъ фаче фър' ам' вое дё міль а лъкръма.

ПАЛАМІРА

Ну сжнт даръ аскұлатать?

ЗОПІР

Ну. — Ну почъ ұнғы!

Съ төвъз іар ла вікалѣнул карел€ тә амъці.
 Дар. Еў крез къвъз ұнтынс бунула чел маі предзіт!
 Че пе Махомет міл фаче ші маі мұлат дё осжндаіт.

ШЕНА III.

ЗОПІР, ПАЛАМІРА, ФАНОР.

ЗОПІР

Фанор, че воеірі ку мінє?

ФАНОР

Омар акум а сосіт;

Дема порділе четъдій соліа са нे а вестіт.

Зопір

Чінє? Труфашуа ачел? Ачел лепъдат Омар?
 Че гроаза повъзгеше сънцеросуа ал съў кар?
 Че фургуа, къргі се 'нкінъ, май ұнташ ұл ръсбоа?
 Че 'ші вжанду пъмжентуа леңб түрбърй д'а'ші ръсбуна?

Фанор

Че шій! поате къ ұл мұстэръ сұфлетуа съў чес сөмег,
 Ш'акым май кү домоліңъ аст ръсбоінік ұндаръснен
 Чінє сабіа, маслінха ші поате өвестітор
 Де кезьшірѣ пъчий чѣдорітъ тутулор.
 Кү тоді ворбеше, ұнтрѣбъ, ші спре а не 'нкредінца
 Пе Зейд ел спре депозіт

Палміра

Доамнє! соартапмі ва 'нчега?

Чінє? Зейд? . . .

Фанор

-Омар вінє, се-гътеше а інтра.

Зопір

Тәнъръ, тә депъртъзъ. — Трєбүе а 'л аскұла. —

(Палміра ессе)

Омар!—ші ч'о съ 'мі ворбѣсь! О! Дұмнезеі ұндараді!
 Че де міі де ани акума ал міеў пъмжент апъраді!
 О Вой че 'н кърапѣ воастръ, Соаре! сғіндіте фъкаї!
 Ікоане Дұмнезеірѣ! ұнлумінааді пе чей вій!
 Арѣпта мѣ статорнічіе ведеді, ші о спріжіні үі
 Ш'асунра нелепікірѣ браңуа міеў ұл ұнтаріші.

ФАНАТИСМУЛ

ШЕНА IV

ЗОПІР, ОМАР, ФАНОР, СУІТЪ.

Зопір

Еї біне! дупъ аңі шасе, ғұ сғұршіт везің цара та,
 Қаре ініма'ді о вінде ші врадұл тъү апъра.
 Ачесте зідури сжыт пәнен д'але тале ісбекнірі.
 Дъръпънътор де правілі, де аеде, дұмнезеірі!
 Ш'ал ачейій четъді сғінте гонітор нәұмпъкад!
 Ҧе врәі? пічору'ді че спұрқъ ачест лок нөвіноват?
 Ал үнүі тжалхар міністрү, вреднік а се-сұгрұма,
 Zi, че врәі дела мінє?

Омар

Еў воеск а тे ерта.

Трімісұл Дұмнезеірій ч'але лүй-порунч аскұлат
 Де мілъ да вжаста'ді дорула, да 'н дръснѣла'ді ші май мұл
 Тді фъғъдағеңе о мжнъ че пұтѣ а те садові.
 Еў, дің партей 'ді адук пачѣ каре се-мілостіві.

Зопір

Хн вікальн ші прост ръскоңік обръзнічеңе а 'ндръсні
 Ел съ не пропхе пачѣ? ыар ну а се-покы!
 Ку а лүй неледініріе, о Дұмнезеі! сұфериңі?
 Ръпіндұне ші джнд пачѣ Махомет!!! ші ну тръсніді?
 Ші ту че те 'нкарчы кү вођ үнүі фұр ші лепъдат
 ?Н'ай рұшіне а фі слуга че лүй май нерұшінат?
 Ну 'лай възят фъръ старе, фъръ чінсте, тражндағында,

Търждусе прін мудиме деспредзіт вієхіма?
Кама д'ачѣстъ тнгжмфаре ел нічі къарфі вісат?

Омар

Къ дешарта та мъріме алть ѿфтет ұмвъцат,
Ел асфел я вреднічія, ші воеці а кумпъні
Пе оамені къ грехатѣ че пороку 'ді лърхі.
?Ну цій ту паж' акум ұнкъ, ом слав ші непутінчос,
Къ чел май дін үрмъ віерме че заче 'н цържнъ жос
Ші мәндру вұдтар че 'н чөрүр ұндаръснеңе а сұра
Ші оқі сый фъръ қліпъ соарале а ацінта,
Ан аінтѣ че аяқ Вечнік тоате інтръ 'нтрұ німік,
Тот е прада пұтре жунай, маре, пұтэрнік, слав, мік?
Мәріторіс жантад' ос ѿмъ нащерес фър'апріві
Нұмай сінгүръ віртугъ поате айде осебі.
Махомет е дінтр'ачеле ұндаръшітіе де чөр мінді,
Че тот лор ұші сжит датоаре ші німік л'ай лор пърінді.
Асфел е стыжалу каре 'мі ам алеc а қыслужі,
Ші сінгүр ұнтоатъ лұмѣ есте вреднік де а'міфі.
Тот омул лааса леңе требуе а се-плека,
Вѣкүрілор ч'ор съ фіе еў пілдъ ам врят а да?

Зопір

Політика та віклѣнъ ұндаръснеңе ұн задар
Съ 'мі ұналде Фанатісмұл; дестул, те күносек Омар.
Дестул. Алте дұхтарі слабе веі пұтѣ ұнтунека;
'Мі ацждъ деспредзірѣ тот че вреі а тъмжіа.
Гонеңе 'ншъальторіа ш' ұндаръснеңе а пріві
Къ о кътаре нұмай омул че те 'нгжмфезі а 'л слъві:

Съндеа ч' осъ се версъ требуе а'л мжнтуи;
Махомет деспре ачбста воене а те 'нтжані.

ЗОПІР

ЧИНЕ? МОХОМЕТ! ЕЛ ҐНСУШІ?

ОМАР

Дар ші те журъ а'нтжмпіна ...

ЗОПІР

Вжнзътор! кжнд асте локурі сінгур еў аш гуверна,
Нымай ку ата падбісь 'мі ар фі сінгурұл ръспұнс.

ОМАР

Зопір, грешіта'ці віртуте де мілъ тот м'а пътрунс;
Тңсъ пентрұ къ домнене ші үн сенат скомотос
Ші ші ел се 'міртъшаңе де ғнлърматул фолос
Ал окжрмзірі тале, мъ дук ку ел а борбі

ЗОПІР

Ұрмез ші еў дұпъ тінє. Вом ведѣ че ва еші.
Акою әү ڈумнезей леді, дара воі апъра.
Пъкътосуа тъз глас віно къ ал мей ал алътұра.
Проповьдзінда оғроазъ, үн ڈумнезей ғонітор
Ч' үн віқағн къ армас 'нмжнъ ға вестеңе тутұдор.
Фанор, віно дұпъ мінє үн вжнзътор а 'мбржнчі.
Вжнзътор се-сөтөнә орі чине 'л ва сүфері.
Німічинд алә лзі планурі, тұфіаі а ғнпіла
А ғі прегъті осжнда саў гроапа мѣ а съпна.
Де мъ в'аскұлата сенатул ші брацу'мі ва спріжні
Д' үн тіран патріа, лумѣ съгръбим а мжнтуи.

Сфжршітуда актуал ғнтжі.

АКТУА II

ШЕНА I.

ЗЕІД ПАЛМІРА

ПАЛМІРА

?Карє Думнєў тё адуче , ʌн грозавул ачест Зеід ?
С'a сфжршіт амѣ дурере тё маі въз ыаръшй зеід

ЗЕІД

Ту а соартє'мі ʌндукірє ші ал віеді'мі Думнєзєў !
Палміро ! сжнгъ тінє ? Доамнє ! ну м'амъцеск єў ?
Дін ачѣ зіо де сжнде ʌн карє үн връжмаш варвар ,
Де таебъра поастр' апроапе пе прунтул агъ Зайрбар ,
Вені дін ераце'мі съ смугъ віаца'мі ші прада са ;
Д'атунчі де тінє де партє ʌн тінс фър' а ръсұфла ,
П' а морділор ръмьшждъ гласул мөж чел пажнгътор ,
Кема моартѣ ла ел сурдъ п'ачест мал ръсұнътор .
О ту скумпа мѣ Палміръ ! ʌн че спаймє аж күфундат
Крүделе тале прімежай ал мөж сұфлет сфжшіат :
Фокул , фріка , перъвдарѣ , ах ! тоате ʌмі ʌмпұта ,
Пентр' че съ амжн' зіоа , чѣсул де а'мі ръсұна .
О кжт гръбѣм єў асалтул че атжт а 'нтарзіат !
Ші дорѣм чѣсү 'нжунгіерій ші де сжнде ʌнвътат !

Ерам датор къ амѣжънъ четатѣ а' нволвора,
 Ачѣ ѿнде Палміра пажнѣцъ лібертатѣ са.
 Ти сфершіт настелѣ гжандурї проорокузві чареск,
 Че ну кътѣз' а копрінде дуухуа чед слѣб оменеск,
 Тріміт пе Омар аїчѣ ка пе ѿн алт Махомет
 Ех' афлъ, сбор, чін' мъ цінѣ? ш' ач' чср ѿн аманет;
 Віш, мъ фъгъдукеск сінгур, кредінда мѣ тоді овор,
 Мъ даў ров де вунъ вое ку тінѣ ачі съ мор.

ПАЛМИРА

Зеід! Пудін ғнайнте пажнъ кънд сосирѣ та!
 Амѣ деснъдужаіре вені аастампъра,
 Къзунъ ғнценукъ ку лакръмі да труфаշъмі ръпітор:
 'Чам зіс везі ініма'мі, гжандуа, ші куноаще тайна лор;
 Віада мѣ ғнтаабері де ѿнде м'ам деспърдіт;
 Дѣмі сінгурул ал меў бінѣ ші де каре м'ай ліпсіт,
 Ворбіндзъ, амелѣ лакръмі пічоарелє лзі уда,
 Ші алуй тъгъдукіре мінділє мілє луа.
 Ведѣм къ лукіна 'нокі'мі ғнчепѣ а се 'ннегрі,
 Ініма, Віада 'н мінѣ сімдѣм амъ пърьсі,
 Ніч' о ѿмбръ де нъдежде де нікъірі ну зърѣм,
 Зеід! Дѣмнезеъ тѣ адусе, къч' алт фел ех' мъ сфершам.

ЗЕІД

Чінѣ лакръмілє тале н'а путут алє сімдї?

ПАЛМИРА

Зопір. Къ тоате къміла ведѣм а ғластъпжні,
 Ти съ маў ғн үрмъ, крұдуа, путу а ғмі аръта
 Къ дінаст лок ну се поате німенѣ а мъ луа.

ZEID

Барбарул ! се амъщеще ; Махонет стължна меч ,
 Омар ненвінсул ръсбоінік ші ... ізвітул тъч ... дар еш !
 (Къчі ұндаръесек аупъ дунші ші еш амържанді ;
 Іартгъмі кү ачбстъ мжндръ нъдејде амъ фълі)
 Вом опрі ачесте лакръмі , фіаръле 'ші вом сфържма ,
 Фок , сжнід , тот се гътеще а тे скоате а ръсбуна .
 Ал аші Махомет , ал пострұ Думнезеү апърътор ,
 Думнезеү д'акърү стѣгурі сжніт чел дін тажік пуртътор ,
 Думнезеү каре Медіна путь адъръпъна ,
 Ла пічоарене , ачела ші Мека ва ръстурна .
 Омар есте ұнчетате ; породул күм'ла възут ,
 Нічі де күм ләрма ші гроза а 'нтьржта н'а путьт ,
 Че tot д'ауна ұн сұфлъ ұн връзмаш бірүітор ,
 Ҧі кү ал аші Махомет нүме ел есте ісбаждітор .

ПАЛАМІРА

Ах ! Махомет не іубеши , лалдул меч ва сфържма ,
 Ш'а ноастре інімі үнітіе ел ва бінекұвжнта ,
 Ачесте інімі күрате че 'нвєчі аші ле ұнкінъм
 Ах қажда ва вені аічб ? къчі ұн фіаръ не афальм !

ШІЕНА II.

ПАЛАМІРА , ЗЕІД , ОМАР .

ОМАР

Недеждѣ въ 'нкредінцѣзъ , фіаръле ві с'аў сdroвіт ,
 ить Махомет къ вінє , чергул де вої а 'нгріжіт .

ЕД?

ПАЛАМІРА
Аугустула постру татъ?

ОМАР

Сенетулаі азунат

Махомет, дұхай прін міне, ачест фәл а күвжната:

“ Трімісұл ачест дін қеруарі ръсвоімік неаузіт,

“ Ачест ом, ироорок маре ұнтрә воі са' поменіт,

“ Съ фѣкъ стыпжн ші рѣзъм ла атжѣ ғимпъраш,

“ Ші воі! четьцѣн ал востру ұнтрә воі съ ну'л альсацї?

“ ҆Че! әл вінє а въ піерде са' а въ дъръпъна?

“ А въ спріжімі әл вінє ші май мұлат а въ 'нвъда,

“ Ну пе оамені, чі ұнінімі путерे а'ші статорнічі,,

Ал меч глас май тот сенатта ғңченеп а күмпъні,

Дұххұріле а апрынде ші 'нвінсі әле легъна.

Зопір възжна къ күвжната чел дрент ва ғндуплека,

Връ съ адуне породзя кү әл а се спріжіні:

С'адунъ, дар ну піерз времѣн дұпъ әл сосеск ачі;

Ворбеск, ғұмалжанеск, амерінд, фъгудукеск, ғнгрозеск,

Ші порділе адъскіде лай Махомет ісбжнедеск!

Акум дүп' о ісгоніре, дүпъ чінспрезече ай,

Інтр' околіт де вітежі ръсвоінічі **Мусулмані**.

Чеі май бүні аі сыі пріетені лжнгъ джисула стрежуеск,

Тоді, Алі, Ерчід ші Амон де әл ну се дъслінеск.

Кым інтр' тоіді нъвъліръ, ғнаінтеі алерга,

Ші прін фелурімі де шонте фіеш-каре ғл үрма:

Ұнұл крәдѣ къ 'н ға веде пе ал съў мажтүгіор ;
 Алатула турват скржшнѣ діңдї дуп' ал съў апъсътор ,
 Ұні 'л амәрінда жаръ, хұлінд'л ші баестемжна ,
 Алді къдѣ ла пічоарей в'уміліндъ сързтжна ,
 Ші ноі фъчѣм съ ръсуне ғначест пород мішкаг ,
 Стріжна : "Лівәртате ! Паче ! Әүмнезеў адевърат !,,
 Зонір веңежіт къ тутыл лімба, бузеле 'ші мұшка ,
 Върса венінұл түрбърій че інімаі сөчера .
 Махомет прін алор сгомот, маслінъ 'н мажнъ үйін ,
 Къ о фрунте прѣ сенінъ наінта ненгріжін .
 Аармелор ғнчетаре песте тот с'а пұблікат ...
 Іатъ къ ғнсүші ға він ; тінерілор аді скъпат .

ШІЕНА III.

МАХОМЕТ, ОМАР, АЛІ, ЕРЧІД, ЗЕІД,
 ПАЛАМІРА, СҮІТЪ .

МАХОМЕТ

Рѣзъме небірүйті , прѣ наалей мелє Путері ,
 Пріетені ші алє мелє челє май дін тжі авері ;
 Алі, Морад, Ерчід, Амон ! кътра пород въ гръбіді ,
 Мерцеді ші ғнтр'ал меч нүмे пе тоңі ғи повъдуіді ;
 Спунеді к'адевърұл нұмай де акым ва 'мпъръді ,
 Ұн Әүмнезеў аш а крәде , дар май мұлт а се 'нгрозі ...
 Зәід ! ту аічі че қаҳді ?

ZEIX

Пърінте, стъпнунл меъ!

Тнайнтѣ мѣ пъшаще чел ѣнтіе Думнезѣ,
Гат' а мѣрі пентру тіне маї супус дік тоші чеъ дрепді,
Маї наинте де порункъці ...

МАХОМЕТ

Тревуя съ о арепді.

Чела че трече мъскура нуцие мъ муладумі;
Еъ луї Думнезѣ фак службъ, воїмвъцаці а'мі служі.

ПАЛМИРА

Ах пърінте ші стъпнен юартъ неръедарѣ са,
Крескулі дін конілъріе субг бажнда 'нгріжірѣ та,
Tot ачеле сімтіменте п'амжндои нѣ а ѣнсуфледіт,
Ах! трістеле мелє зіле, ѣнкъ ну а'ш контеніт
Де парте де ел, де тіне дестул роавъ ам ръедат,
Окі маї некаці тн лакръмі акума с'а'ш лумінат.
Чѣсул Ферічірі мелє веъ путѣ ѣнвеніна?

МАХОМЕТ

Палміро! атжт ажундіе... чітеск ѣнініма та...
Німік ну фій ѣнгріжітъ, німік ну те сперіа;
Мерці, де ші троне, алтаре, ашінтѣзъ мінтѣ мѣ,
Тнсъ окі'мі п'ата соартъ сжнт дешкіші неконтеніт,
Ші вор прівігѣ асупръ'ді ка п' універс, неклінтіт.

(Кътрѣ ZEIX)

Ту мердій дуп'ай маї ръсбоініч; Палміро, н'ай съ маї цемі,
Чі джнда луї Думнезѣ славъ, де Зопір ай съ тетемі.

ШЕНА IV

МАХОМЕТ ОМАР

МАХОМЕТ

Тү ръмжі ачі Омаре; өврөмбә а'ді десвълі
 Аджыгул інімій меле, тайнале а'ді дескопері....
 Зъбава овічнзітъ үнгі ръсбој ғандоіос,
 Поате ғнкъ съ 'нтарзіе друмул мез чел стрълаучос.
 Ну требуе съдъм врёме оаменілор лумінаці
 Съ 'ші асігүрезе окій деслумінъ 'нтуңекаці.
 Ал мез прѣбіт пріетен! прежудекъціе сжит
 Стылжні ші фржү ла пороаде, ғнпъраді къ үн күвжент.
 Шій ч'оракол съ вестісе ші че ворбе аў ешіт
 Пентрү чел тріміс дін чөрүрі ші че 'иаш проорочіт:
 "Күм къ пріїміт ғн Мека ш' ғннот локул бірхінд
 Ва інтра ғн астє зідхрі къ паче неръсбоінд,,
 Аша ғүг сгомотула лумій ш' але сале рътъчірі
 Лә 'нторсан спре фолосінда'мі, спре але меле ісбаждірі.
 Тнес панъ канд ай ноцрі дін ноў се-вор ғнчерка,
 П' ачест пород нестаторнік дес тот а'л ғндуплеқа,
 Күм прівеңі тү пе Палміра дінпрезунъ къ Зейд?

ОМАР

Еў въз къ 'нтрє тоці копій че с'аў крескүт дес Ерчід,
 Кәрі, хръніді къ ата леде, формаці дүпъ воў та
 Л'алгъү Думнезеў, ла тінс ғнвъдар' а се 'нкина,
 Нічи үнүл ну тес служаше ка джншій дес ғнржвнат

Мъ лас ; він' , дъмі сокотѣла ; везі дѣ требує а гръсі
Саў а'нтарзіа ловірѣ прін каре 'мі вої ісбажді .

ШЕНА V.

ЗОПІР МАХОМЕТ .

Зопір

Ах ! дхрерє повъроасъ , аджнк алмордї лъкаш !
?Еў съ пріїмек аічѣ п'ачест аллумеі връшмаш !

Махомет

Май апроапе ; везі къ черул военце а не уні :
Іатъ Махомет н'ай фрікъ , ворбеще фър' а руші .

Зопір

Д'ата вікаленіе нумай ші дѣ тінє ам рушжт
Че'н пръпастіа піерзърї патріа та аї тжржт ;
Дѣ тінє а кързї мжнъ сѣмънъ нелєцікірї ,
Ші нащє 'н міжалокуа пъчї ръсбои , вражење , н'нфръцірї .
Тнтрє ной нумел'дї нумай каселє а деспърдіт
Ші пъріндї , соцї , фї , фрацї , руде , нумірі араџе
аў ліпсіт .

Пачѣ пентру тінє есте ўн прілеж фолосітор
Ка съ подї к'одіхн' а 'нфіще фіеруа тн ініма лор .
Вражба чівіль 'н tot локуа пазурмъ'дї а ръсъріт .
Дѣ 'ндръснѣль , 'ншълъчуне аместек нелєцікіт !
Тіран кумпіліт палін дѣ скнїце , ? асфер а тн патріа та ,
Вї съ 'дї вестацї Думнезевл ші пачѣ ноъ а да ?

Махомет

Де н'арфі Зонір ачела кътрє каре ръспуз еж
 Аш фаче касъ ворбѣскъ тнсушій Думнезеза меж :
 Тн мжінел'мі сжндерате, Коран, сабіа цінд
 Чеїлаалть ауме аш фаче съ такъ тммърмэріна ;
 Ал меж глас тнтр'алор інімі ка тунетъ ар ръсұна ,
 Ші ла пъмжант алор фрунте аш ведѣ а се-плека :
 Дар тді ворбеск ка ом нұмаі, н'ам че а'ді акопері ;
 Мъ сімд тн лестула де маре н'ам де че атѣ амъці .

Везі Махомет чіне есте : еші сінгұр, ші сінгұр сжант .

Сжант амвідіос ; аскульть :-?чіне нүе пъмжант ?

Тнс' тмпърат нічі одатъ саў понтиф саў кыпітан ,
 Німіні нұші фъкы каміне ун асфел де маре план .
 Фіе че нород не ржназі пре пъмжант астръялчіт ,
 Прін леңі, шійні, мәшештігүрі, прін ръсвоає с'асльвіт ;
 Тн сғжршіт ші Арабіе , времѣ , ржндул 'я сосіт .
 Нородула ачест ръсбоінік , д'атжіл апі непоменіт ,
 Лъса 'н пустіїле сале славай а тнделені ;
 Іатъ акум зіле нуоъ каре пот а та мърі .

Везі дәл' апус , ръсърітүрі , үніверсул пустійт ,
 Персія сжндеражнда тнкъ ші тронул съў шовыт .
 Індія роабъ , фрікоасъ , ші Егіптул апзіна ,
 Але азі Константін зідхрі де слава лор екліпсіна ,
 Романа тмпъръціе претутіндінѣ скъязнда ,
 Сфжшіат ачест труп маре , мъдукларелі къзжнда
 Се тражндувеск ржсіпіт ; ші ноі че маі ашептъм ?
 Не але аумеи руінє Арабіа съ 'нъадьм .

ФАНАТИСМУД

кіндъ нуоъ, граевск фіаръ май нуої,
еде пороаде а'мпъръді сжитем ної.
здостръ, Огіріс да Езітепі,
Ісаіа, Міцде Актре Крестіені
ър' обінекрі, кредінцъ, стыпкніторі)
жевфрітє стъгуръ атакміторі;
тактѣ вѣкхрі съ скімѣ асте гроасе дечі,
муд май новіл да нѣмхрі, пороаде 'нгредій.
кредінцъ, зеі мінчіноші схрпкна,
чѣль слава іце куре овезді крестікнад,
еск ах дара, прокум вреі а'мі ампуга,
слѣбічжнѣ ш' ідололатріа са,
брат кредінцъ ёз віу ка съ о унеск,
б струфлухітъ, требуе съ о робеск .

Зодія

ріле тале!!! Ні-тү, ұндаръенѣла та
жым пъмжнуга дұпъ вое 'ді аскімба?
зартѣ ұнжанъ оаменій а ұнерозі
челій ұн сілъ катіне а се-гжаді;
пистізій дұмѣ, ші зічі к'о пъвъцнеші
йін рътъчіре съ лась с'о амъцеші,
жілор жоапте пыту а не 'нтынека;
корде де морте военій а не лұміна?
жесте аснпръ'ді а'нвъца а пророчі,
старе ші стыпаж а-те нумі?

Махомет

ү ұн ахх-хрі слабе, дұххріле челе марі,

Че породула та дъ сінгур шї слабій челор май гарі.

Зопір

Че фел ! орі чіне се-сковаль иї маї семец ваганді
Аре дрепит а'ншъла пумб ші дін ноў а орові ?
Че ! амъцінд ей ку мъріме нутар сжат амъцітері ?

Махомет

Дар : Еў түі кәмбеск №орбахл ші ёжіт ғоці пріміторі
Де амъцірі, рътвчіре фърв ді қаре № пог.
Адевъратъ орі грешіть қрѣдінда мѣ пасте тот
Есте прѣ дөтревуїнці ; №емірі өа ў құноскут .
Думнезіт тый чевінє саў че фолос 'ді вү фъкүт ?
Пре ажнг' але лор алтаре че лағре везі крескана ?
Ереска тъя фъръ славъ пе мұріторі 1мпіажна ,
Десбърбътъзъ 'наръенбла ші фаче пе ом фрікос ;
Ал мәў сүфлетуга тнаалдъ ші та фаче віргус :
Ероі фаче амѣ леде .

Зопір

Зі тжакхарі ші пръдъторі .

Ду'ді фермеку 'налтє локурі шї шкоалә ді вәкізыорі ;
Мерци ді ғді лаудъ вѣражма ғн Медіна че дәмнені ,
Үнде ку стѣкүрі се прімель апостолі ч'амъці ;
Үнде чей дебібірів'ді ла пічоаре'ді аскұлт .

Махомет

Д'опотрівъ ! ?какъ време де к҃нд еў ну ам маї жыат .
Еў фак съ тремуре Мека ш'ғн Медіна порукъсік
Крезі ғн мінє ші іа начѣ де те темі съ те саровес .

ЗОПІР

Пачѣ є нумай ұнғаръ'ді; о! күм ұнінімъ'ді шъз.
Врәй съ мъ'ншълі ші пъ мінє?

МАХОМЕТ

Нічі о НЕВОЕ НҰ ВЪЗ.

Чел сләб нумай амъџеңе, чел таре є команджна;
Порунчінд м'ей ведѣ мәйнен чеакум мъ везі өржна:
Мәйнен почк суғамб службъ ші ұн жыг а тә ведѣ,
Ұн време чеазі пріетен еў воеск а тә авѣ.

ЗОПІР

Чіне пріетені? Ноі, құде?! О чевраже! че мінчіні!
Щіп түр'ун Дүмнезеў каре съ фак' атжѣ мінумі!

МАХОМЕТ

Шій ұнұл фоарте пүтернік ші tot д'аұна 'нделес
Че акум ұлі вореене.

ЗОПІР

Каре?

МАХОМЕТ

Невоѣ, ал тъў інтерес.

ЗОПІР

Май лесне Іадул кү Чөрүл вор пүтѣ а ее ұні
Де кікт прін орі каре подхрі ноі ане 'мпріетені.
Дүмнезеў, еў ам Дрептатѣ, ту Інтерес ѿ аялат.
Тұнр'ачеңі доі непріетені нұ поате а фітрактат.
Ръспұнде 'мі:-? каре ар фі оаре тәмекіл, де поді съ 'мі спүй,
Пріетешүтүлі гроазнек чеакума ұмі пропуи.
Нұ күм ва фізл тъў оаре чеврацул меў ұл жъортфі,
Саў ал філор май сәніе каре мәнан'ді ръспәнди?

Махомет

Негрешіт, фії тый ұксаші — афль тайна ұн сәфәршіт
Че ла німенің қын' акым еў нұам дестыңуіт. —
Түверші лакръемі пентру джнші, ші ей амжандой тръеск.

Зопір

Чай зіс! О зі порочітъ! О чөрүл! м'амъдеск? —
Ші де тръеск деда тінє, треба съафлу еў?

Махомет

Кресткүді ұн амъ ошіре, се афль ұн ланцул мәү.

Зопір

Чінє? фії мей робі діе! ш'аў пүтут ағді служі?

Махомет

Мажніле мелә прѣ дарнічі вінє воіръ ай хръні.

Зопір

Ші күм! ұратат, тұрбаръ пе джнші нұнъвълеск?

Махомет

Еў пентру пърінді копії нічі де күм нұосжандеск.

Зопір

Спуне'мі, каре ле саарта, ворбенде'мі маі лъмуріт.

Махомет

Ұн мжна мъ ле е виада, ш'акум времъ а сосіт,
Н'ай съ зічі де кжт о ворбъ; еў үлас ұн воѣ та.

Зопір

Еў почій сый скап! күчетілау? ші че требуге ада?
Пентру ей врэй ал мәү сәнде? ұн локул лор съробеск?

V.

ФАНАТИСМУЛ

МАХОМЕТ

№. Съмі фї ажүтор нымай лумб съ оамыдаск .
 Вої касъ адүчі пе Мека қредінца та альса
 Ші ту май ғұтжіл а'ачбета пілдъ требует ада ;
 Нороаделор ғн грозіте Алкоранул авесті ,
 А'ңдепукѣл лашіоаре'мі , проорок амъ слъві :
 Атүчі фіул 'ші есте 'н мәнъ , ші еў қінере ғүйсект.

ЗОПІР

Махомет , везі къ скнт татъ ; пүтере н'ам нічі қуважт ...
 Дүп' атажіл апі плін дежале копі мей агъсі ,
 Ай ведѣ یаръ ғн браце'мі ш' ғұтрө ажнші амурі ,
 Е сінгұра ферічіре ла 'л меч сүфлет обосіт ;
 Да, дақа дін доъ ұна с'алег вої . фі осжнадіт:
 А'ңкіна қредінді тале неқъжжата цара мѣ ,
 Сау қу ғұсаші амъ мәнъ п'а мәндоі ағұжунгіа ;
 Махомет , пе Зопір афль , к'алеңдерѣ 'ші ағъкут ;
 № фї ла нічі о'ндоңль Адіо . — м'аі құносқут .

МАХОМЕТ (сінгұр)

Цетъдѣн плін дегұфіе , бұтражн неғұнаплақат ;
 Да, ші еў ші май мұлат , кұзде , шіш съ фіш май неғұнпъқат .

ШИНА VI.

МАХОМЕТ , ОМАР .

ОМАР

Махомет , ну піерде врәмб , къчі алған сжнен піердауді .
 Тіраній кү але лор тайнे ғн сғажршіт ғмі скнт вжндуші .

Мжінє тот се-хъ пе фадъ, мжінє аічі те опреск,
 Мжінє Зопір поруччеце, ші віаца та о паждеск.
 Сенатуа пе жумътате акума те осжні,
 Ші пе ұндръснің ғн фадъ, пе аскуңс те ва ісбі.
 Ей үн өрој ахіде зік кум къ фло осжніеск
 Ш' ал лор комплот десожнідъ жудекать ғлұмеск.

Махомет

Вор сімді кум ё осжнда, фүріа мѣ вор ведѣ;
 № мъ турбұр къчі гонірѣ ғн веңі фү спре слава мѣ.
 Зепір ғаші ва піерде капула.

Омар

Ах! ла пічоаре'ці къзжна,
 Ръмъшжда чеблаатъ вей ведѣо тремуржна.
 Дарап май мұлат ну перде времѣ.

Махомет

Дар ку'нчетуа съ гръбім:
 Мжніа фіе мжніе, ші ку мінте съ пажім. —
 Трєвзе съ аскуңз мжна каре моартѣ ва пурга
 Ші бънуала мұладімей деда мінѣ а дѣпърта.

Омар

Фанта ё деспредуіть.

Махомет

Не е ғнсъ спре фолос;
 № требүе, а траце үра породулаі стомотос.
 Үн брац 'мі ё дес требүіндъ, че'ндарептат дес гласуа неү,
 Съ се'нкарче ку оморула, ші родула съ ғлам еў.

ОМАР

Ла о ачест фел де службъ ё ръспунз пентру Зеід . —

МАХОМЕТ

Пентру ел ?

ОМАР

Поате фі сінгур ун агфел де омучід .

Кум ела Зопір депозіт , сінгур поате а'л ісбі
 Прінтр'аскус ; ші ту де джандул съ почі а тे мжнтуі .
 Чейлаці ізбіді де тінє , ла черкарѣ каре аў
 Ржвна ле е мъсуратъ , прімеждій ну се-даў :
 Еї сжнт тоці ғначѣ вхрстъ че акум 'я ші формат ,
 Ші въязл кредулітъції азпъ окі лі с'а ляят .
 Ачі 'е де требуйцъ ун двух майnevіноват ,
 О інімъ май куратъ , ун піепт май ғнбърѣтат .
 Нълчірѣ , ғн жуніе ғші гъсече времѣ са ,
 Ш' ғн Зеід акума фіербе ржвна , ші кредінца та .
 Ел е ле ѿ плюн д'асквлтаре лагласул че 'л ва ва 'ндрепта .

МАХОМЕТ

Чінє ? Фрателє Палмірے ?

ОМАР

Нұмай ел те ва 'мігъка .

МАХОМЕТ

Уръск пе Зеід ; ш' аст нұмє ну почій съ 'л май ауз ё ;
 Тікъ стрігъ ръсбунаре ченуша фіулай мєў :
 ғнсъ ту күноцій п'ачеѣ пе каре ё о ізбеск ;
 Везі къ ғн ачесте локурі , че пръпастій окоlesк ,
 Еў амвоніт , трон , алтаре , жъртфе , прінос ақъта ,

А үңүй нород прѣ мжндръ дұхтаріе а 'нкжнта ;
Пе Зопір орі күм а піерде , ші ғсші пе ал дүй фіў .
Омар , требуе прѣ біне күмпъна 'нмжнъ съ ціў :
Съ въз інтересул , ура үнде мъ повъцүеск ,
Аморул де каре астъзі ші нөвржнда мъ стъпжнек ,
Релідіа че за нәмаі пжн' ачі м'a 'нкорунат ,
Невоѣ че аре дрептул орі че де ай фі ертат .

Сфжршітұл Актұлай ал доілб .

АКТУА III

IIIENA I.

ZEID ПАЛМІРА

ПАЛМІРА

Чуде че дұчі? - Спүнөмі даръ жърфа ч'ай а съвжрші.
Сфжнта дрептате че сжнде май чере а ръспажнді?
Зеід ну мъ лъса асфел.

ZEID

Черула а мъ кема,
Чере вращул мей спре службей, ей мерг а мъ тнкіна.
Омар негрешіт военце к'ун журъмжнт некопрінс
Сы м'апропіе май таре д'ал мей Стылжн непнвінс.
Мъ дук съ жур тнайнтей къ мор пепрұ ледіс са,
Ші пе үрмъ пептрұ тінє май ам нұмай а жұра.

ПАЛМІРА

Пептрұ че съ ну фіш фадъ ші ей л'ачест журъмжнт?
Сінгуръ, тот мъ 'нгорзене тн аст акоперемжнт
Нәшінда, мі ө о спаймъ; ш' тн лок а м' астжнгъра
Омар, де вжнзърі тмі спүнө, де сжнде а се-върса,
Д' ал еенатулай фүрій, де ал лай Зопір комплот.
Де фокурі каре стаў гата а се 'нтиңде песте tot

Къ грозавхл фієр ашѣптъ , тот с' армѣзъ а лові.
 Іроорокъл 'мі а спус ұнсұші ; ну е а' а се-ұндоі .
 Ае Зопір нұмай 'мі е фрікъ , ші тоатъ іар гроаза мѣ
 'Мі ғесте нұмай пентрұ тінε .

ZEID

Еў н'аш қреде а авѣ
 Зопір үн асфел десұфлет вікальн ші ұнвенінат .
 Қжна астъзі ғұка дәпозіт лағлам'ам ұнфыцішат ,
 ғә а лүй новілітате ш'оменіе мъ мірам
 'Ш'ун өпүтернік ұн мінє ші ңекұноксұт сімдѣм
 Къ пажн' ла ғаламеў сұфлет фіорат ғл ұнълаңа ,
 Ші ініма'мі адоміртъ репеде се-дешѣпта ,
 Нұщіш , нұмелаі сай вжаста а ғл чінсті мъ сілѣ ,
 Сай фада 'нкұвіїндатъ ініма лүй 'мі аскұнаћ ;
 Әрі къ 'н ателе мінүте , қжна ачі тә ам ұнжаліт
 ғұфлету'мі дә ферічірбі ұнтрег фийнда стъпжніт ,
 Ұтжна дұреріле сале , орі өгроазъ ғалғонѣ ,
 Г'алт німік дә қжт пе тінє нұ қуношѣ , ну ведѣ ;
 Асфел а філжнгъ жңсұл ғұмъ сімдѣм ферічіт .
 Құм воі съ 'мі қрѣскъ ұра , пентрұ къ м'ам амъцит ;
 Қнсъ қу тоатъ мжніа , өз воі амъ 'нсұфлеңі ,
 Өз греў ғесъ ұръыпі омул пе каре врѣй а ңбі !

ПЛАМІРА

! ғеруз құчө 'нгріжірә воі а нѣ асемъна !
 Г'аноастре інімі ләгате ла тоате а 'мпрезна !
 Үръ драгостѣ ғѣ дұлчес , ңод че ұнвекі за лета
 ұтру о үніре сұжнгъ ініма мѣ қу ата ;

Фъръ чеरѣска крѣдінцъ че Махомет 'мі а 'нсуфлат ;
Чржнда пе Зопір, щінца прѣ грозав м'арфі мистрат.

ZEID

Мистрърі дешарте де куцет акума съ ле лъсъм ,
Ші гласул Думнезірі че служім съ аскутъм .
Мъ дук ; журемжнтул гроазнек орі кум требуе а'мі да .
Думнезеў че 'мі веде рѣвна ачела нѣ в'ажута ;
Ші тнгріжіторула постръ постіфул ші ұмпърат
Нѣ ва сфинци кү а са жанъ аморула невіноват
Аліо . Спрѣ довжнлірѣ 'ді орі че тнтревуіндез
Сімдіре, гроазъ, прімеждай, кутот мъ лунт ш'тнфрунтез .

IIIENA II

ПАЛАМІРА

Де о нѣгръ пресімдіре сүфлетула ну'л почї скъпа ;
Тот м'амеріндъ ші тнсюші ферічірѣ чаш густа .
Аморула че 'ндуачѣ сінгур старѣ ачешій ровій ,
Ачѣсть зі прѣ доріть еозі дегрозъвій .
Че журемжнта ва фі аста ? ах ! тоате мъ тнгрозеск !
Зопір ұмі адуче спаймъ ш'орі че 'нажміпін бънусек .
Пе Махомет кем тн фріка 'мі ; ш'ініма мѣ мърмурінд
Тайніче фіорі л'аст нуме нъвълеск ші о копрінд
Тн адунка мѣ чінстіре че 'мі тнсюфл' ачест ом сіжнт
Орі де Зопір саў деджнсула тот тначѣ спаймъ сіжнт
Думнезуле ! мъ скапъ де гжандури че мъ 'нгрозеск .

Гласул тъѣ ұл үрмез сарбъ ші фрікоасъ ұці служеск.
Айбі міль д'атжетѣ лакръмі, везі грозавуа лор ісвор.

ШЕНА III.

МАХОМЕТ, ПЛАМИРА,

ПЛАМИРА

Ах! үн Әүмнезеў тѣ аддауче ұнтрұ ал мәў ажутор
Стыжне! Зеід...

МАХОМЕТ

Еї біне! А' үнае 'ді віне гроаза та!

Кажді се-ағль әжнгъ міне н'аў де а се 'нфрікоша.

ПЛАМИРА

Ах! Стыжне, дар дүрерѣ тү май мұлат мі ай адъидат.
Черұле! ах! мъ күтремүр! сұфлетуа 'ді е сперіат!
Акума ұнтақшы датъ еў тे въз ұнгълебеніңа.

МАХОМЕТ

Пламіро! — ну почіў фі алтфөл, възжандуте сұферіңа:
?Кы ачест кіп ұнайтес'мі нөвітовъдіа та
Таръенеңіе а'мі сұпуне фокул че поате м'ар сұпъра.
?Күм а пүтут ал тъѣ сұфлег, фъръ а фі спымжннат,
Съ хрънѣскъ о сімдіре каре еў н'ам ұнсұфлат.
А те форма, а те креще кү 'нгріжіре м'ам сіліт,
Ш' иніма'ді нәмулдукміндъ асқыръмі с'а ръсврьтіг.

ФАНАТИСМУЛ

ПАЛАМІРА

Че зічі? еў ұммърмұрітъ ла пічоаре'ці тремуржна,
Аі мей оқі пәлін де сfiаалъ с'адінтбэзъ ұн пъмжнт.
Ші, дұпъ доріңда ноасгръ, ?н'ай веніт сінғұр ачі;
?Н'ай гысіт ұнсүші күкале ка Зеід а мъкбі.

Асте легъттарі күрате че өрүл фъкъ ұн ной,
Сжнт ұн под че ші маі таре не апропіе де Вой.

МАХОМЕТ

Де подхрі не ұндеңте тот д'аұна въ феріді,
Ші ла орі че пас веді фаче фоарте мұлат съ въ гжнаді.
Къчі адесбі орі пъкатул де апроапе е үрмжна
Дұпъ nevіновъдіе, амърінд'о прѣ күржна.
Ініма лесне се'ншалъ ші ачест віклѣн амор
Поате ажунце, Палміро, пжн' ла лакръмі ші омор.

ПАЛАМІРА

Ну те'ндоі; ал мей сжнде се-варсъ пәнтрұ Зеід.

МАХАМЕТ

Ш' ұл извеші ту пжн' аколо?

ПАЛАМІРА

Дін зіоа 'н каре Ерчід
Пе амжндоі не сүппусе сүйт жүгүл тъұ чел сfiіндіт,
Ачест ұндеңн прѣ пүтернік, де ной ұнсүші несімдіт,
Мержна ұнaintбі міндій, кү вжреста ноастръ крекжна,
Черула прін тайнъ 'л сfiіндепе, еаче totул ұндерептжна,
Тұ не аі зіс, к'а ноастръ гжнадірі ну маі деда джнсул він,
Хотържрѣ ну се-скімбъ, тоате друмұл лор ұші дін.
?Ва пүтбі үрж аморула че ел ұнсүші а 'нсұфлат;

Гжндул нєвіновъції ва' путѣ фі віноват?

Аш путѣ фі дє осжду?

МАХОМЕТ

Дар, Трєбүе а тэ 'нгрозі.

Ашептаці тайнале нумай че ам авъ десвълі

Ашептаці ижнъ кжнда гласу'мі, ұңсфжршіт въ ва' нвъда

Че есте дє прїміре, ші че д'авъ депърга,

Ну кредені дє қажт п' міне.

ПАЛМІРА

Пе чіне алт май авем?

Робі воеі ші ледій тале, ноі ла тінє 'нценукем,

Д' ұңсфжнт распект нє пътрундем сұппаші ші аскулть-
торі

МАХОМЕТ

Мұлтул распект, некредінца адұче дє мұлате орі.

ПАЛМІРА

Кжнда фачеріле 'ді дє біне дін гжндул меч вор ліпсі,

Зеід ұңсаші ұнаінте'ді гръбѣск' а мъ неденсі.

МАХОМЕТ

Зеід!

ПАЛМІРА

Ах! каре мжніе оқій тыі е'нфұріат?

МАХОМЕТ

Мерді—ші фій ұн кредіндаръ, — Німік ну м'а турбурат

Атжт нумай, ата тайна фоарте мұлат мъ умілі.

Одіхненде асұпръ'мі; ла орі че пъс веі сімді

Спүнг'мі къ м' єй афда вредник де тункредіңдар є та .
 Съ ції къ дәл' аскұлатаре соартта та ва атжрана
 Дақа де зілең тале еў сізгүр ам тунгріжіт ,
 Фій вредникъ да ата соартъ каре ді с'а хотържат .
 Орі че черхә поруңчеще прін Зейд а і се да ,
 Ту 'а тундемнъ пе друм үндө даторія 'а ва мәна:
 А түші пъзі жүръмажнтул , де тінє вредник а фі .

ПАЛАМИРА

Ну тे тундоі пърінте ; ел тоате ва тунпайіні
 Еў ръспұнз де ал аүй сүфлет , прекум ші киар де ал мәү .
 Зейд май мұлат те салъвеше ші де кжт тунбеск еў .
 Ел үеде тун тінє рѣзъм , пърінте ші тунпъраг .
 Еў ам дәпүс ла пічоаре'ді фокул мәү нәвіноват .
 Алерг тұтру а та службъ ініма аүй а 'ндеңна .

ШИЕНА IV.

Махомет

Че фел ! съ аскұлат еў сінгүр спүндүг'мі флақъра са !
 Че фел ! нәвіновъдіай нәказула мәү ацжіжна
 Ініма съ 'мі о пътруңзъ қу үн фіер нәтед ші бажна !
 Фаміліе хотържать виада мѣ а 'нвеніна !
 Нѣм тот д'аұна 'ндырътнік үрсіт тунпротів' а'мі ста
 Ту ачбесті зі грозавъ , дар , киар астызі веді веді
 Че поате тот де одатъ эморұл ші ұра мѣ .

ШЕНА V

МАХОМЕТ, ОМАР,

ОМАР

Ти сфершіт акум ε врәмѣ ші пе Палмір' а хръпі ,
 Ші дә а стылжні Мека, ші пе Зопір а ісбі .
 Нұмай моартѣ луі четатѣ ла пічоаре'ді ва 'міла :
 Ші қар тоате сәнт пәрдүте , дә ну веі тұтажміна .
 Сінгур Зеід спре ачбаста поате фі дін тоңі алес :
 Ел пе Зопір тұтажланеді ш' үй ворбене фоарте дес .
 Веі ачест лок сінгуратік , аст тұтунекос котіш
 Прін қаре деда палату'ді поате мердіе пе фұріш
 Аічѣ Зопір ла ноапте ве вені а 'ніценук'ѣ
 Пе ай сый дұмнезі фантастічі кү алүі рұғъ а тымжіа .
 Ачі Зеід пәлін де ріжанъ ші бѣт дә Крәлінда та
 Лай Дұмнезеъ ғаші діе жъртфъ 'нлек ға вә мъса .

Махомет

Омоаре'л , і се-кувіне ; ңентру пъкат ε нъскут ;
 Фіеі үнѣата ші жъртфа ; хотържрѣ 'мі фъкүт .
 Фокурілә'мі , ръсбұнарѣ , ләцѣ , сігуранды мѣ ,
 Осжнда фаталітъдій чепе капші ве къдѣ ,
 Тоате о чер . Дағ иоді қреде къ дә фанатісм хръніт
 Ва фіербे сәтос съ версә ачест сәнде осжнди ?

ОМАР

Сінгур , ғәй спұтк , ε дестойнік ал тъў гана а ғмліні ;
 Прічинा Палмірі қаръ ну пүшін ға вә 'нгърі :

Аморул ші фанатісмұл, жұніа са 'НТҮНЕКЖНА,
Кіар де мұлтаі слъбічыне ұл веі ведѣ ръсбұнжна.

МАХОМЕТ

Іа спұнє'мі прін жүрьмінте, ініма ауі аі легат?

ОМАР

Гроаза чѣ маі ұнпостать, подұл чөл маі нестрікат
Тот, жүрьмінте, алтаре ұн ландхарі цін пе Зеід,
Кү үн фіер сұжып еў арматам браңдул ауі чөл паруцід
Ш' апоі рөліндіа 'л үмпле де фүрій ... іатъ'л віїнда.

IIIENA VI

МАХОМЕТ, ОМАР, ЗЕІД.

МАХОМЕТ

Фі ё д'ун Дұмнезеў че 'нтиңе акым ворбене тұрсыніңа,
Прін гласыл мәж ту аскұлатъ, ұналта воінда са:
Ші Ләғбі ва ръсбұнаре ш'ғасші чөрө а'ші ръсбұма.

ЗЕІД

Проорок, поптіф, стъпжне, къруя сжнт ұнқінат
Тұмпърат де нѣмхарі, аұме, де черхарі ұнкоронат,
Асұпра фійндеі меле еші стъпжн десъвжршіт;
Лұмінѣзъ'мі нециңіңда; еў діе сжнт хотържт.
Еў чөралай ръсбұнаре!..

МАХОМЕТ

Дар; прін чеі непүтінчоші
Ел воене съ 'нгрозѣскъ п' осжандій пъкътоші.

ZEID

Дұмнезеъ , а кърәй ғацъ тү веніші а'нкіпүі
Ах ! к'о луптъ стрълачітъ ва брацъл мөш а чінсті !
Махомет ?

Фъ чесл әдій порунчеще , алесуле мұрітор ,
Сфінтеі хотържарій сале орбуге ғимплінітор ,
Креде , слъвеңе'л . — Ловеңе , мұна та се-ва 'нтрарма
Де кътре ғұндерұл мордій Іатъ'л ғнайтѣ та .

ZEID

Спұнє'мі қаре непріетен воені а ғл nімічі
Че сәнде чөрі съ се-верс ? Қаре тіран а жъртфі ?

МАХОМЕТ

Ал үчігүшүләй сәнде , де Махомет осжндаіт ,
Ал челүі че негонеңе , ші ал кърәй нә ағоніт .
Ал челүі че ръсбоңе пе ал пострұ Дұмнезеъ ,
А челүі че кү аса мәнъ а жъртфіт пе фіул мөш ,
Сәндеуле челүі маі гроаснек , маі құнг , маі құд , маі
тұрбат ,

Дінтрә тоді връхмашій ношрі ал челүі маі нәмпъкат ,
Ал азі Зопір .

ZEID

Ал азі ! Чінє !... ал мөш брац ? !

МАХОМЕТ

Тү ! — ғнадаръснед !

Фұр есте де челе сғінте қажақ кү'н пас асфел сәмед
Чінє ва 'нжій хотъраңе , ш'апой се-траңе фрікос .
А чөрүләй хотържаре , віерме ! нұ ръмжне жос .
Де парте де амб леде орі чінє ва ғнадаръсні

ФАНАТИСМУА

Съ жудече ел де сінеші, күйай сый оқі киар а пріві:

Ачел обраснік нүесте нъскут дә амъ ұрма.

Слава та сінгуръ есте ғұн тъчерे а м'аскұла:

Күноғі тү амъ пүтере? үшін ғұн челок гласула мей

Те 'н каркъ кү хотържә ұнай сінгур Думпезе?

Дака киар кү амъцірб шілдөлолатріа са,

Мека есте хотържать, Кредінцъ лүмей а да;

Дак' ачест темпаз ал лүмей, леңій мәле е 'нкінат;

Дак' ал лүй мъ фъкъ черуд ші pontіf ші ғұмпърат;

Дака Мека есте сғажитъ; үшін тү пентрұ че күвжит?

Ібраім^{*} нъску аічб; аічін е ал лүй мормажит.

Ібраім че да чел Вечнік браңуд съё ші 'ла супус

Ші фізл съё спре жунгере ла жъртфелік 'лааддус

Карелә гласула нағұрай пентрұ Чөр ғұн түнека;

Ші тү кінд чел Вечнік чере оқараі а ръсбұна,

Кінд ешінде ачел сәнде чепе ел ва мұлдымі

Ші кінд Дұжнезе? тә алеңе; ту маі ай а те 'ндо?

Фұзі, німічит ідолатре, пентрұ ачбаста нъскут,

Гіәүр, мұсулман нөвреднік, пентрұ алстъпжн фъкүт.

Прең, ръсплаттірі өра гата, Палміра өра а та;

Дәр тү о'мбраженеңі, ші чөрхәл ғаші варсъ мәніа са.

Тріндав, ші німік орган ал ръсбұнърій чөрекі,

Тръснетұл че ай ғұн мәнъ пекапула тъў ғұн гръбені.

Фұзі, тұращете, саужаще л' ал мей връжмаш. Дүте
'ді спұн.

Крез къ Дұжнезе мъетрігъ; тү ворбені, ғүй мъ супұн.

* Авраам.

МАХОМЕТ

Аскұлтъ ; ловеңе , варсъ сәндеңе үнүй пъгын ,
Прін моартѣ лүй фыте вреднік д' ал чөрүрілор стыжн
Ка съ добжандеңі віаца ч'алеший сый добжандеск ,
Ші венчіка фәрічіре үндег ареппій ға салъвеск .

кътре Омар

Ну ға лъса дүпә үрмъ , ші оқиі түй некаінтіт ,
Съ ну'л піарзъ дін ведере ; мъаскулді ? фій ғыргіжіт ,

ШЕНА VII.

ZEID

Съ оммор үн бұтражн кърхі мъ афла ғылкредіңдат !
Ръръ армә , апъраре , дәвжрстъ ғылповърат !
.. Фъръ ажатор жъртфа л'алтар ғылценүке жос ,
Ші сәндеңе ей ла чөрүрі есте үн палькүт прінос .
Лі ғыл сғжршіт спрә ачбаста мъ алеңе Дүмнезеү ;
.. м фъкүт ші жүръмжнтул , треңүе с'о'мплінеск еү ,
.. Ә вої ! че аді әдүс моартѣ тіранілор тутылор ,
.. ә аү ғылгрозіт пъмжнтул , веніді спрә ал мәү ажатор ;
.. Ежній мелә ғылдръснеде гроаза воастр 'адъогаді ,
.. Оморул сфиндѣскъ'мі брацул , ші вої ға ғылмърбетаді .
.. Ү ал лүй Махомет ғылдер , ғылдер дәръпънътор
.. ғыл ініма мѣ ръварсъ ал тъү фок үчігътор
.. х ! че въз ?

VII

ФАНАТИСМУА
ШИЕНА VII.

ЗОПІР ZEID

Зопір

Че! де фїнц'амі, Зеід, тү тे ұнгрозеңі?
 Требуе амел€ гжандарі к'ун оқій май влжна съ прівеші.
 Ұн мжініле мел€ соарта воі а те ұнкредінца.
 Нұ те поіш ведѣ протівнік Фъръ амъ ұнтріста.
 А армелор ұнчетаре пудін жұнгерів опрі;
 Да० ставілі потопұл спарғе че 'ндръснеск 'а стажжні.
 Маі мұлт нұ'ді ворбеск, ажыңде; да० сұфлету'мі тұр-
 бұрат,
 Се'нгрозеңе де прімеждій каре тे аш ұнкондікрат.
 Скумп€ Зеід, ұнтр'о ворбъ ұн ачест віфор обдеск,
 Сінгурा ата скыпаре ұн каса мѣ ұші гұтеск.
 Мі е скумпъ ата віадъ ші еш ръспұнз пентру еа.
 Нұ'мі тъгъдаі ачѣста.

ZEID

О чеर! даторіа мѣ!
 Ах Зопір! тү еңі ачела че де алт нұ ұнгріжъші,
 Де ккет күм съ'мі скапі віаца ші күм съ мъ окротеңі!
 (Гата съ въре ал съў сжнде, ч'ам възут ч'ам аузіт!
 Махомет қарт'; ал мәү сұффлет кү totula с'а зміліт)

Зопір

Де міла мѣ кътре тінє поате къ аша те мірі;
 Ұнсъ сжнт ом ші ажыңде ка съ асте сімдірі,

На съ алерг спрѣажуторул ал чеюор ненорочідї,
 Че пътимеск пентру алдї фъръ дѣ а фі гречідї.
 Думнезей ! куръцідї лумъ дѣ орї каре німічіт,
 Чеи плаче съ версе сжнде; ш’л ёрташі пжнъ ’нсфжршіт.

Zelid

О че ворбє предуите ісвеск тн сүфлетул мэй !
 ? Поате күноаще віртути връжмашуа азі Думнезеу ?

Zonir

Із мұлат май пұдін е’н тіне пентру къ те тндоеті ,
 ()ътул мэй , тн че амьцире кү тотол те пъръсані !
 Аххуа тъу връжжат дѣ леңдї ұнзі сжндерос тіран ,
 ! қндеңі пъкат орї че алта , афаръ дѣ Мұсулман .
 Суппес кү маре крүзімә л’але азі неленінірі ,
 Жнъ аны мъ күноаще м’авѣлі плін дѣ грозъвірі .
 Іще амьцирі күмпайліте сүбт үн жүг гречі сжндерат ,
 Сіма’дї нөвіновать тн че күрсө аў бъгат !
 У ерт тоатъ рътъчірѣ үнде Мао мет те тжрж ,
 Сар почі крәде ’нДумнезеуа че’ді порундеңе а үрж ?

Zelid

Ах сімд къ а мъ сүппуне л’ачест күмпайліт думнезеу ,
 Ні а те үрж пе тіне ны поате сүфлетул мэй .

Zonir

Ах ші май мұлат мъ робеңе кү кжт май мұл ті ворбеск ,
 Қреста , нөвіновъдіа ініма ’мі о стъпженеск .
 Н солдат оаре се поате ұнзі күмпайліт връжжтор ,
 И німа мъ съ афлє друмұл чел май леснітор ?
 Ие еші ? дін каре сжнде Думнезей тәаў фъкғт ?

ZEID

Пърінді еў ну ам стъпнє, ун стъпнє ам күноскут,
Че пжнъ 'н чѣсъл ачеста 'ла м служіт неңчетат.
Ші пе каре слъбічунѣ'мі, възждуте, 'ла пръдат.

ZOPIR

Чефел! ну күноцій ла чінє єші датор нащерѣ та?

ZEID

Лѣгън тмі фу ал съў темплаз, патріе табъра са.
Пе алт ну күноск пе німені ші еў чед май порочіт
Пърінтѣскаї ұнгрижіре еў май мұлат о ам сімдіт,
Дін копій че ла джнсъл дрепт бір він а се 'нкіна.

ZOPIR

Дрѣпта луї рекуношінцъ ну почій а о дефъима,
Дар, фачеріле де бінє ұн'маре дрепт добжндеек,
Фътгу мез, ұн ачей оамені че үріш де ле преңүеск.
Дар күм аді лъсат о чөрүрі! Махомет а се фълі,
Кү ачест дрепт ші'нтр'ал луї сұфлет атжата а стъпні!
Ел пъ тінє, пе Палміра ка ун татъ в'а крескут....
Дар де че те 'нгрозещі асфел? Че охтезі? Чбаї күноскут,
Тұ ұші ұнторчі де ла мене қіпуга тъш чед сперіат;
Де че күдег аша гроазнек семені а фі сәжшіат?

ZEID

Ші чінє нує, стъпнє, ұн асть зі де 'нгрозіт,

ZOPIR

Де есте дрепт ал тъш күдег тұ ну май єші д'осжндиt,
Віно, сжндеале ва 'нчепе, еў вош съ скап ал тъш.

ZEID

Черуле че вунътате! ші е ѿ съ върс пе ал съў!
О журъмжн, о Палміро! Думнезеў ръсенътор!

ZOPIR

Ласъте ғнтр'амъ мжнъ, ну маи фий ғнгріжітор.
Соарта та стъ де ла мін, віно че те ғндоешї?

ШЕНА IX

ЗОПІР, ЗЕІД, ОМАР, СУІГЪ
ОМАР [інтр'єнд къ рапезічнен]

Жкнътатор Маўмет тѣашеаптъ, че фачї? че те зъбовеши?
ZEID

Черуле! үнде мъ афлъ? ну шіў че съ хотъръск!
Ші д'опарте ші де алта тръснете мъ ғнгрозеск.
Хн'с'алерг? үнде почкъ дуче ачест амастік күмпліт?
Үнде съ фуг?

ОМАР

Ла'мпърагул де чел Вечнік прѣ иубіт.
ZEID

Лар, мэрг съ'мі іаў журъмжнтул де каре мъ'нгрозеск еў.

ШЕНА X

ЗОПІР

Ах Зеід! үнде те дуче? Дар ел ну е ғнк'ал мэў!
Эсе стъпжніт де спаймъ, грозав деснъдъждут,
Ші ініма'мі че'л үрмѣзъ къ totъл м'а пъръсіт.

А мѣ міль , а луї фадъ , ліпсаї , күщетул мустрат
 ۲н сімдірѣ'мі рѣтъчітъ фак үн віфор нәмпъкат.
 Мъ дук дүпъ ел .

ШЕНА XI

ЗОПІР ФАНОР

ФАНОР

Читеңе аст білет інтересат .

Каре үн Араб пе тайнъ акум де күржнә'мі а дат

ЗОПІР

Ерчід ! че въз өш ? о чеरурі ! требі а ашепта ,
 ۲н сфершіт а воастръ міль кінгул мөш а аліна ?
 Ерчід ва ка съ мъ вазъ ! ал кърүі եрад тжалхъраск .
 ۲нмі смұлс , крудула , копіі дін сажула мөш пърінек .
 Ей тръеск ! Махомет л'есте ал лор құнгыт стыланітор .
 Ші Зейд күм ші Палміра нұ'ші күносек нағерѣ лор !
 Фій мей ! дұлчес нъдежде че нұ күтез аскұлата !

Ах а мѣ ненорочіре нұ'мі яарт'амъ бұкура .

Пресімдіре ۲нкүркать , требуге өш съ тे крез ?

О ал мөш сажнде ! о лакръмі ! бұкуріе че те піэрз !

Ініма мѣ нұ е 'н старе асте мішкърі а ръеда :

Д'алерг өш мъ въз апроапе фій мей а'мөръдіша ,

Ші де мъ опреск ; фрікоаса дүрерѣ мѣ аскұлатжнда ,

Ауде џіпът десажнде , съ'нгрозеңе тремуржнда .

Съ въз пъ Ерчід че'мі зіче . Акум поаптѣ хотържт

Прінтр'аскунс ۲ндат' аічѣ съ мі'л баңе негрешіт ;

Киар түн алтарұл ачеста үндө лакръмі ч'ам върсат
Ай остеңіт Дүмнезей че поате с'аў ғұмпъкат.

Дүмнезей! даді'мі копій! о Дүмнезей, вої пүтеді
Доъ мінүні ғенероасе ла віртуғе съ 'нторчеді,
Каре ғұнтрау күръціе амжандоъ с'аў нъскут,
Ші үн вікаїн де осжандъ амьциңд лә аабъту.
Дак'амѣ ненорочіре асфел мъ ва осжанді.
Ка съ н'ам еў мұлдыміре; еў фүй май де а фі;
Ах! воеск сый наў де сұфлает ші съ фіш еў тат' әл лор,
Съ'мі алінез дорула фокуда ші пе браңдул лор съ мор.

Сәғершітул актуалық ал трейлб.

АКТУА IV

ШИЕНА I.

МАХОМЕТ ОМАР

ОМАР

Дар, а ачеңій тайні маре десътұра с'а въдіт,
 Слава та есте 'н прімеждій, мормәнтул 'ді есте гытіт.
 Зеід ці съ ва сұпуне: дар күм въз еў ва афла,
 Маі ұнтар тайна грозавъ, пажъ қжанд ініма са
 Де гласула тъұ ұнтарітъ ва аңда ал съұ фок.

МАХОМЕТ

О чөр!

ОМАР

Ерчід ұл извеңе ші де татың үінен лок.

МАХОМЕТ

Бінен! Ерчід че гәндеше?

ОМАР

Ел с'аратъ ұнгрозіт.

Ші паре къ де Зопір есте бааре күм кам үміліт.

МАХОМЕТ

Ерчід е слаб, Омар, славул е лесне ші вжнзътор;
 Съ тремуре, къчі де тайна'mі есте сінгүр шійтор.
 Ам еў алък ші пентру джисула; е прімеждіос гәндеші?—
 Сәнт еў аскулатат ла тоате?

ФАНАТИСМУЛ

Б7

ОМАР

Ла орі че ұмі порұнчепі.

МАХОМЕТ

Аша дар съ'л дъм д'опартे, де чеідаалі съ ведем.
Зопір требує съ моаръ саў негрешіт ної къдем.
Де ва мұрі, не ажыңде; гәндүл пострұ с'ампәніт;
Дүмнезеула меў ғн Мека ва фі де тоңі прѣслъвіт.
Май ғнтажік д'ачі съ 'нчепем. — Дар ғндатъ че Зейд
Ва рұші мәйніле сале д'ачест маре парұчід,
Ръспұнзі ту къ ші ел мордій ғндатъ се-ва 'нбржнчі?
Ръспұнзі ту пентру отрава че порұнчік ай гыті?

ОМАР

Нұ філія ла нічі о 'ндоіаалъ.

МАХОМЕТ

Дар асте тайна, аскунс
Требує съ стѣ 'нвъліті д'ал мордій въл непътрунс.
Акым дар тоате сжнгт гата ачест сжнці а се-върса,
Сжнцелі д'унде Палміра прйімі нацерѣ са.
Тиңсъ пе кжт почі аскунде аст үржос ғнчепут.
Тремуръ а десвълі тайна, Омаре, м'ай прічепут?
Порочіта еі простіе, кжт поці а адъога,
Тнаесжнда аст ғнтүнерек ч'акоперे нацерѣ са.
Веzi къ а еі нециіндъ е ғн міжлок прйінчос
Пентру амѣ ісбутіре ші киар пентр' ал еі фолос.
Ал меў тріумф ғн тоңі веңій п'амъцирі е 'нтемсіят,
Де прііндъ, деславшіре ел ғн веңій е държмат.

VIII

Еа ұн задар дін аст сәнде, че өү үръск, са нъскут :
 Чінєва пърінді ну аре дақа ну 'я күноскут .
 Ворбеле: рұдеңій, сәнде, сәнте нұмай ніңе нұмірі .
 Пентру інімі амъціте, саұ маі мұлт обічнірі .
 Ші ұн оқиі мей нағура есте нұмай обічік ;
 Тот че м'ажут' а сұпуне , ачең ам дрепт темең .
 Еш ей ғіл діш лок де тоате , ші еа трѣкъ 'н брадул мез
 Несте сәнделе, ченуша прін каре мънтареск өү .
 А ей інімъ ұн таінъ поате къ се-ва фълі ,
 Ші ва сімді о труғіе п'ал съү стъпжн а рові .
 Дағ, се-апропіе времѣн ұн каре Зеід ачі ,
 Л'алтарұл кредіндій сале, п'ал съү татъ а жъртфі .
 Съ не дәпьртъм .

ОМАР

Везі қажт е де рұтъчіт :
 Рұвнаі де а се сұтпуне сұфлетула і ла сарбіт .

ШІЕНА II.

МАХОМЕТ, ОМАР, ұнайт ші траші ла опарте .

ЗЕІД ұн фұна .

ЗЕІД

Асты даторіе крудъ , трабуге дар а 'мпліні .

МАХОМЕТ

Він' ші прін алъ ловіре пүтерб мѣ а'нтарі .

(65)

ZEID сингур

ZEID

Ла тоате какте 'мі зісеръ ну маі ам ніч ун ръспунс ,
 О ворбъ'а ауї Маомет ну маі а м'амуді е д'ажунс .
 Дар къна д'астъ гроазъ сфжнтъ пе міне мъ апъса ,
 Ініма'мі ку 'ндушикарѣ ну се-путѣ ұмишка .
 Че съ фак ? черул ворбене , еў требуе а'мпліні ,
 Дар , че фед де плініре ! о чер ! поші ұнгъяды ?

ШЕНА III.

ПАЛАМІРА ZEID

ZEID

Че врэй ? че кеүді Палміро ? че скімб грозав ші қумпайл !
 Чін тэ адүче 'н локула аста пентру моартә консфіндіт ?

ПАЛАМІРА

Зеід ! спайма ші аморула , еле мъ повъщеск ,
 Мжінеле'ді сфжнт-учигаше еў ку лакръмі ле стропеск .
 Че фед де жъртфъ грозавъ требуе съ ұмплінеші ?
 Ла Думнезеў ? ла Понтіф ? ла чін ? ту астьзі те хотърьщи ?

ZEID

О а сімдірілор мелє стъпжнъ че еў слъваск !
 Спуне'мі , ржіпенеңе гроаза ұн каре мъ рътъческ .
 Думінѣзъ а мѣ мінте , ұндрептѣзъ браңула меч ,
 Фій ажнгъ мінє ұн локула ачестүй крүнт Думнезеў .
 Пентру че ел мъ алесе ? Аст пророк ұнгрозігор
 Порунчій ауї нескімбате ел есте тәлкүитор ?

Сүйт вікаїна лаї дулчбұзъ асфөл де гроазә а авт !

ZEID

Маомет ті аре хотърать ла үчігаш а тә да .

ПАЛАМІРА

О че күтремур де зестре !

ZEID

Дар дака чөрүл о ва ?

Дака ұмпак ші аморула ші ледб нөосебіт ?

ПАЛАМІРА

Баў !!

ZEID

Дар ту күноші балестемұл қаре 'нвеңі а педепсіт
Несуппунерб . Палміро , тревүе а аскұла .

ПАЛАМІРА

Дака Әүмнезеў ғн мажнъші а шыс ръсбұнарб са ,
Дака әл чере аст сжнде , дак'ай афъкүт жүрьмект ...

ZEID

Бінс ! че тревүе а фаче !

ПАЛАМІРА

Тимърмұрасқ , м'ам күважт .

ZEID

Те ғанделег : хотържрб дін ғура та а ешіт .

ПАЛАМІРА

Чинс ? еў ?

ZEID

Дар , ту ай врүт'о .

ПАЛАМІРА

О чөрхрі ! атжт м'ам съльбітічіт ?

Че ѿй ам зіс еў?

ZEID

Акъм черзл се-[']мпрумтъ гласула тъѣ;
Еў ѣмплінек а луї леди кіэр дун' ораколу съў.
Зопір віне 'нчѣсул аста, л'ачест алтар а руга,
Тн тайнъ пре Думнезі че воіз а дърьпъна.
Палміро, те дъпъртъзъ.

ПЛАМІРА

Ну почій а те пъръсі!

ZEID

Фуци, ну маї ведѣ пъкатул каре ам а съвжрші.
Асте чѣсурі сънт грозаве! везі аст сінгуратік лок,
Е ляжъ палатул үндє с'афл'ал постру Проорок.
Дуте ѿй зік.

ПЛАМІРА

Бътржнул аста негрешіт се-ва жъртфі?

ZEID

Порунка асфел е дать, требуется а о'мпліні.
Требуете ку а мѣ мнъ ѣн цържалъ а'л тжрж,
Де трей орі фіерул ачеста тн сънгул луї а вжрж.
Ш'алтарула ѣнтр'ал луї сънди а тл ведѣ ръстурнат.

ПЛАМІРА

Ел съ моаръ д'ата мнъ! тот сѫнде 'мі е 'нгешат....
Іатъ'л, о чеरурі прѣ дрепите!

(Се дескіде фунага театрулай ші се-веде тн алтар).

ШЕНА IV

ЗОПІР, ЗЕІД, ПАЛМІРА Тnainte

Зопір (хуць аттар

Прѣ путьорній думнезей!

Думнезей патрії мелє ші ай пърінділор мей.
 Вой ч'а къдѣ сжнеді тата съет үн ерес үржчос,
 Пентрұ воі л'ачест жъртфелнік ал мей глас непутінчос,
 Пентрұ чѣ дін үрмъ дать астъзі вінѣ а въ руга.

Тн фундул інімі мелє воі путьеді а къхта.
 Ръсвоңа се'-нчепе юръ, ш'ал луї брац үчігътор
 Ставіл'аченій пъчі славе ва спарде тнгрозітор.
Думнезей! дака де соартга үнзі віклѣн въ сфиіді...

Зеід, кътре Палміра.

Та аузі тү күм хұлеңе?

Зопір

А мѣ соартъ о гръвіді.

Тнсъ 'нчесуа дүпе үрмъ даімі воі пе фій мей.
 Съ мор тнтр'але лор браде съ'мі тнкізъ օкі ей.
 Ах! кжна аш креде еў глаңуа че 'нтайнъ вінѣ а стріга.
 Кжна мжініае воастрѣ аічѣ п'аї мей фій ар тндрепта...

Палміра кътре Зеід

Фій съї! аузі че зіче?

Зопір

О Думнезей че сльвеск!

Аш мурі де вукуріе тнтре ей съ мъ прівеск.

Стъпжні аї соартей! дє джншї а'нгріжі біневоїдї,
Фачеци а гжнді ка мін€, ші фіє май] корочідї.

ZEID

Ла алдї Думнезей алБргъ, съ ловім...

ПАЛАМІРА

Че фачї! о Думнезеў:

ZEID

Черулуй съ адук службъ, съ'дї плак, ші съ фіў ал тъў.
Аст фіер лзї Думнезеў есте ғнкінат щі консфіндїт.
Връжмашгл черулуй фіе дє джнсул ачі жъртфіт...
Съ н€ дъпъртъм, че үмбр€! О че лъкашгл пустїй!
Че есме! үрм€ дє сжнц€! Палміро! че грозъвїй!

ПАЛАМІРА

Че зічї?

ZEID

Ministrї аї морциї, пе үрма воастръ віў еў.
Вої ғмї арътадї алтарул, вої ғндрептадї брацула меч.
Аїдедї.

ПАЛАМІРА

Ну: прѣ муатъ гроазъ п'амжндої н€ а'мпресурат.
Ръмжї.

ZEID

Ну маї есте време; алтарул а тремураг.

ПАЛАМІРА

Іерул се-вестеци сінгур ну с'д'а се-яндої.

IX

ZEID

Ла омор оаре мъ'наїмнъ, саў воащѣ а мъ опрі?
 Гласуя лягь Махомет есте, прін ел стрігъ Думнезеъ;
 Тмі ұмпуть слъвічунѣ, міла сұфлаетуау мәж.

Палміро!

ПАЛАМІРА

Че есте?

ZEID

Роагъ чөрүл үмілос.

Мерг съ ловеск. (есе ші се-хаже дұппа алтар үндег есте Zopir)

ПАЛАМІРА

Мор, о чөрүр! о че мінүт ағарерос!
 Д'ун глас грозав ал мәж сұфлает се-сперіе тремуржна.
 Сәндеуе 'н мінє се-скоалъ, ардє, ш'ласімд ұнгеджна.—
 Дарап, де воащѣ омор чөрүл, еш сәнде а жудека?
 Еш ам ръмас а мъ пажнде? еш сәнде де а'л ұнтресба?
 Мъ сұппыж. — Дарап, де че наръ күңдетуа м'а'нгрезнат?
 Ах! чіне поате съ ціе де е дрепт саў віноват?!....
 М'амъдеск? ну ауз үлпіт?— ловітүріле тръснеск.
 Ах! Зопір ненорочите! О тү! проорок чөреск!
 Зеід!... Баі....

ZEID

Үнде мъ афлұ ші каре глас м'акемат?
 Үнде естѣ амѣ Палміръ? че! ші пе ea 'мі аў ляят?

ПАЛАМІРА

Еа тръеще пентру тінє, да'чі ну с'а десліпіт.

ZEID

Үнде не афльм?

ПЛАМІРА

Еї вінє ! ғроазніка леде ай палініт ?

Лу ѿ сфершіт пажнъ 'нурмъ ші фыгъдзінда та ?

ZEID

Че'мі зічі ?

ПЛАМІРА!

Зопір , спуне'мі , а пердут віада са ?

ZEID

А ! — Зопір ?

ПЛАМІРА

Наалтъ фііндъ ! чеर де сжнде ғнсетат !

Ну ғоніді ші пажнъ'аколо дұххұл лу ѿ спыімжнат .

Съ фүзім .

ZEID

Сімд къ үенукій де тот мі се-молешъск .

Шаде жос

Ах ! — май - въз-иарыші - ауміна , ші пүтерѣ добжндеек .

Че ! — тү ай фост ?

ПЛАМІРА

! Зе'д , спуне'мі ,

ZEID СКЕЛЖНДАСЕ

Еў ! — порұнк'ам ғнпалініт ?

Нъвълінд ам пус пе джнсул үн брац деснъдъждіт ;

Ам тжржт жъртфа де пърұл чең алб'ш' ғнкөвйінцат .

Ші , о чеर ! тү ай воіт'о ! ші поці чеңе үн пъкат ? —

Тремуржнда копріс де фрікъ ам ғнфінт ғн коаста са

Аст фіер консфіндіт ла сжнде хотържт а се-върса .

Ам врүт съ 'ндоеск пүтерѣ; дар бътржнъл күвіос
 Арункъ 'н брацелє мелє ун ціпът прѣ тажгүюс.
 Тн кътарѣ луї муріндъ натура аадунат,
 Ах! ун характер прѣ маре, сэмне че м'аў сфершннат.
 Ші де міль ші де гроазъ сұфластула 'мі е ныпъдіт,
 Маі мұлт де кәт ел сімд мояртѣ ші віаца 'мі ам скжрбіт.

ПАЛАМІРА

Съ фүдім ла проорокула каре не ва окроті.
 Лажнг'ачест труп палін де сжнде поді а тѣ прімеждзі.
 Урмѣзъмъ.

ZEID

Н'ам-пүтере! Ах-Палміро!— мъ сфершъск.

ПАЛАМІРА

Че івірі спымжнтьтоаре тн оқій май 'л тнгрозеск!

ZEID ПАЛАМІРА

Ах! де 'лай фі възят Палміро кү фіерула тн коаста са!
 Кү че дор, ші кү че міль л'ал съў үчігаш къта!
 Фүдік; дар поді тү акреде к'ачел глас ал съў слъвіт;
 Ка съ мъ маі стріде одать, віаца 'я тноғфледіт?—
 Дін коастай ненорочітъ тремуржнда фіерула скотѣ,
 Вай! ші кү че кътаре дүрероасъ мъ прівѣ!

“ Скумпе Зеід! ел тмі зісе, неноротіте Зеід!,,
 Ачел глас, ачѣ кътаре, фіерула ачест омұчід,
 Ачест бътржн палін де міль, сжнде луї мъ ғонеск
 Дүпъ үрмъ, тн tot локула ле въз ші мъ тнгрозеск.
 Ч'ам фъкүт ної?..

ФАНАТИСМУЛ

69

ПАЛАМІРА

Чіне вінє? трему́р де віаца та.

Фуци, де мъ нубеній, м'аскулть, віно, ачі ну маі ста.

ZEID

Ласъмъ, те дъпъртѣзъ; ачест тікълос амор

Пентру че съ'мі порунчѣскъ ачест прѣ гроазнік омор?

Ну, крудо, ну; фъръ тін ші фъръ порунка та

Н'аш фі путят нічі одать нічі черул а аскулта.

ПАЛАМІРА

Ку че тмпутьрі грозаве тндръснені ам'апъса!

Кжт е маі ненорочітъ старъ мѣ де кжт а та!

Скумпіе небіт, де Палміра айві міль, де старъ ей.

ZEID

Палміро! че кіп вінє съ'нгрозѣскъ окій меі.

(Зопір се-аратъ пе шенъ реземат ле алтар)

ПАЛАМІРА

Ненорочітул, ку моартѣ се-сілецѣ а се-лупта;

Се-тжраще плін де скніє; мъ дук ажутор ай да.

ZEID

Ну те мішка де аічѣ.

ПАЛАМІРА

Кузетула м'а сфжшіял.

Ну'мі маі почік стъпжні міла че тоатъ м'а сдрумікат.

Ну почік ай маі ста 'нпротівъ, мъ тжраще дупъ за.

Зопір (вінє спріжніт ле лхнаса)

Ах! дъ'мі мжна та дрепт рѣзъм, цінемъ тү фата мѣ;

(шаде)

Зіл, ?тү фусеші ачела віаца а'мі о луа?

Пажній! дупъ фуріе міла вені 1нініма та?

ЗОПІР, ЗЕІД, ПАЛМІРА, ФАНОР

ФАНОР

Че пріве ліце грозавъ ! чєрuale !

Зопір

Панъ съ ну мор

Пе Ерчід съ'л въз одать!... Ах ! че та аї фост Фанор ?
Везі ұчігаши 'найтє'мі!

ФАНОР

О тайнъ ! дых ұндемнътор ла ръш ?

Ұчігаши ненорочіте , құноаще пе татъл тъш !

ЗЕІД

Чінє ?

ПАЛМІРА

Ел ?

ЗЕІД

Ел ал меү татъ ?

Зопір

Чеρ !

ФАНОР

Ерчід моартъ възжна ,

Күм мъ зърі ел мъ кіамъ, ші'шій дъ сүфлетул стрітажид:

“ Дє маі е време , алъргъ , ш'ұнтжмпін' ұн пархід ,

“ Гръбеншете , смұлдце фіерула дін мжініде луі Зеід .

“ Ал үнені грозаве тайне пъзітор ненорочіт ,

“ Мор д’аллі Махомет мжнъ ; пъкатул м’а педепсіт .
 “ Албъргъ ші ляй Зопір сиүнє къ Зеід е фіул съў ,
 “ Ші Падмірій ел е фрате ; мерді ғұтажмпінъ аст ръў .

ZEID

Гы?

ПЛАМІРА

Фрате?

Зопір

Аї мей фій ! о чөрүрі ! натүрь ! о Әұмненең !
 Вой ну м’амъціңді атүнчѣ қанд ұмі вореңді пентру ей .
 Вой мъ деңгептаңді атүнчѣ . Ах ! ненорочіт Зеід !
 Інѣ а пүттүт съ тेңдемнє л’ачест маре омұхід ?

ZEID қъзжна ғн ценшке.

Арагостѣ а даторіей ші кътре нациа мѣ ,
 Ші а мѣ рекұноғінцъ ші ледѣ че’мі порұнчѣ ,
 Ачелѣ че мұріторій лі се ’нкін ші ле слъвеск ,
 Ачелѣ ұмі ғнсұфларъ ачест пъкат пъгжнеск
 Ұм’мі ғнапої фіерула аста , дым’л съ те ръсевн еў .

ПЛАМІРА ғнценшке опрінде Zeid
 Ах ! пърінте , ах ! стъажне ! ғмфіңе’л ғн піептул мей .
 Еў л’ачест пъкат прѣ-маре ам ғндемнат пе Зеід :
 Неденікіта үнірє прец әра п’аст парұхід .

ZEID

Іерула н’аре ғнлестүле міжлоачә а не педепсі .

Ды , ісбағе үчігашій .

Зопір ғмбұрьцішжнадай

Почк а въ ... ғмбұрьціша .

Еў релеле че’мі трімітє чөрүл аврут аүні

Вжрфуа гроазелор ку вжрфуа вукурій ч'ап сімді .
 Еў мұлдымеск соартей мәле ; еў мор , дар воі съ трыіді .
 Воі карі ла ч'есул мордій пе татъл востру гъсіді .
 Фій май ! Зеід , Палміро , въ лас ачест жүрьмжнт :
 Пе сжнде мөў че курде , п'ал натэрей нұмे сғжнт ,
 П'ачест сжнде че'мі ръмасе , пе воі , ші пе моартѣ мѣ ,
 Въ ръсвунаді , ръсвунаді'мі , дар ведеңі а нұ къдѣ .
 Фігу мөў ч'есул ёапроапе , фокуа де а ръсұфла ,
 Ші күңетъріле мәле друмұл лор де а'ші ая :
 Чөрұл а'але мәле рөле пұздін се мілостіві ;
 Пъкатуа мәйінілор тале е міжлок д'а'л куръді .
 Нородуа де дімінѣдъ аічі се-ва аръта ,
 Повъдзіт д'а'л мөў сжнде ун вікалѣн ва ръстұрна .
 Ашѣпть пәнъ атзңчѣ .

ZEID

Ах ! акума нъвълеск ,

Съ спарг , съ сұгрұм о хіаръ , ші моартѣ мѣ съ гъсеск ;
 Ръсвунжнда съ'мі наў педѣпса .

ШЕНА VI

ЗОПІР , ЗЕІД , ПАЛМІРА , ФАНОР , ОМАР ,
 СҰІТГЬ

ОМАР

Пұнеді мжна пе Зеід .

Тоді пе Зопір ажұтаці'л , легацій пе ун омұчід .
 Махомет а веніт нұмай леділе аапъра .

ЗОПІР

О чеरуле ! пажъ унде с'а 'нтіс ръутатѣ са !

ЗЕІД

Маўмет съ мъ падепесѣскъ ?

ПАЛАМІРА

Ей ! Чефел ? тіран кумпайліт .

Дұпъ ун омор прѣ гроазнак киар дѣ тінє порүнчіт !....

ОМАР

Ну с'а дат нічі о порүнкѣ .

ЗЕІД

Мі с'а къзят ку пріосос .

Ла амѣ кредулітате аст презд є күвійнчос .

ОМАР

Осташі, ғмплініді порүнка .

ПАЛАМІРА

Ну, вікалѣн съ тे опреірі .

ОМАР

Доамна мѣ , да аскултаре , дака пе Зеід жбенрі .

Махомет те окротеце ші дрѣпта мжнія са

Че ка тръснетула є гата ; подї с'опреірі асуپра та .

Ажніг'ал тъ҃ ғмпърат , доамнъ , дұпъ мінє веі вені .

ПАЛАМІРА

Дұмнезеу ! д'атжѣ гроазе фъ моартѣ а мъ мжнтуі ,

(іаෂ пе Палміра ші Зеід)

ЗОПІР

Мій іаෂ дін аінтѣ , о чеरхрі ! отатъ ненорочіт !

Фіерула каре мъ омоаръ є ку мұлат маі суഫेіріт .

X

ПАЛАМІРА

Че ледій , ші че бүнътате ? О чеर ! ку ведерѣ ле трачі ?
 Вікальн ғамміяят ғн сжнде че'л альпъд 'ларунк ғн вечі
 Ал пърінділор мей гажде ! астъ окаръ ліпсб
 Пе лжнг'ата віершунаре ші тікълошиа мѣ .
 О дмнзев ! ну те бүкүрі д'ачест проорок сфинціт ,
 Ом че'лай тріміс дін черхрі , ғампърат думнезіт ! —
 Спаймъ ! алэ кърій фұррій тұрвате с'аў сұттарат ,
 Да ѿ інімі прѣ күрате а ле тъвълі 'н пъкат ,
 Але ведѣ ұчиташе а'лнсуші пърінтеле лор .
 Ты ал слабій мелә вжресте д'есфрьнат амъцітор ,
 Ижнгъріт ғн ал пострұ сжнде , чеरі ғнкъ ініма мѣ ?
 Бытражн рұшінат нөвреднік черуа де а'л май ведѣ .
 Ну ; осжндаітеле'лі ғжндуарі ғнкъ ну ле аі сінурат ,
 Рыспалытірѣ тे ғшѣнть , вълуд есте сғжшінат .
 Ал мѣ татъ тегонеше , ғн вечі те ва ғнгроzi
 Даін наі , даін морді кү ал ауї сжнде ғн фацъ та ва ісбі .
 Нородук се-антрапмѣзъ даін гиараці амжнтуі ,
 А мѣ нөвіновъціе , ші дрепт а те педенсі .
 Да че ну почій кү амѣ жанъ коаста та а сғжшія ;
 Песте аі тый песте тінє ғн сжнде а ғнота ! —
 Даэр Мека , Медін' , Асія , да ун лок пъмжнтуа tot
 Тұрварѣ'лі ішокрісіа а о педенсі ну нот . —
 Блестемгу чеरуалы казъ песте еї тый ұрмъторі
 Ші азмѣ күноаск' одатъ пе ачейі амъціторі .
 Рилюда та съ фіе азпъ күм с'а'нтемегат
 ғнтулерек ші орвіре чеалуі че с'а'нкредіншат .

Аде въръл с'о гонѣскъ ші фіе ұмвінгътор
 Съ казъ та рушінагъ, къ ал е ұнтемеітор .
 Осжндиій че тे ор креде съ н'айбъ чѣс ферічіт ,
 Деккѣт кжна с'ор скълда 'н сжнде ачелүі ненорочіт ,
 Ші моненірѣші съ фіе че ла аї тый всі лъса
 Түрбарѣ, іпокрісія , сінгұра аверോата .

Ти іад къ а кърғі скржшніре тү аумѣ о ұнгрозеши ,
 Сұгрұмажнід'о ка съ крѣзъ челе каре үі бъспенеші ,
 Ачел іад , локұл түрбәрій шідал мұнчілор де веңі ,
 Гътіт тіранілор аумей , тү аколо съ петречі .
 Поменірѣ та съ піаръ , сау ші де ва маі џінѣ .
 Пе мінчюні съ шовыласкъ , п'асфел де темеіж съ стѣ .
 Асфел ас рекунопіндеге , ачест фед де мұлдымірі ,
 Іші се-каде л'але тале сълватіче ұнгріжжрі .
 Рұгъчунілө 'мфокате , ұнкінъчуюні , жұръмажні ,
 Це мъ 'ндеңні аші ле фаче , тіране , ачестѣ сжнг .

МАХОМЕТ

Къ сжнт вжндут о въз біне , ұнсъ те воі ұнвъда
 Орі чіне еші , ка съ афлі сүбт стъпжн а те плека .
 А мѣ інімъ күноаце .

ШЕНА III.

МАХОМЕТ , ПАЛМІРА , ОМАР , АЛІ
 СҰІТЪ

ОМАР

Махомет ! тот с'а въдіт :
 Ерчід мурінд пжнъ 'н үрмъ тайна а дескоперіт .

Породул tot а афлат'о , темніца дє ел с'а спарт ;
 Тот се'-нтрармъзъ , се мішкъ , ғн пічоаре с'а скулат .
 ғмпротіва та сълбатік үрлъ , түрбъзъ , ръкнеск
 Ші ку джншій джкнда мортал ші май таре се'-нвръжвеск
 Зейд үі повъцце , ші к'ун глас ръсврътітор
 Тікнамъ ка съ ръсбуңе луї Зопір , татълүй лор .
 Ачест трұп мұнат ғн сжнде есте семнұл а'адұнат ,
 Үндег алғергъ породул ші стрігъ ғнфуріат .
 Ел есте 'ннекат ғн лакръмі , стрігъ деснъдъждуйт ,
 " Сжнт үчігътор дє татъ вікалбнұл м'амыціт . ,
 Ръсбуңарбі үіне виаца , фербे дє мжніа са ;
 Үці блестемъ думнезеула , - проорочій , ледѣ та ;
 Ші кнар че астъ ноапте ера гата а сърі
 Съ дескізъ оастей тале поршілә а нъвълі ,
 Тоці ғн фурія обцѣскъ апрінші , дөржвнъ 'мбътаці ,
 Ардікъ 'нпротівъ'ді вращула , дє ръсбуңаре 'нсетаці .
 Ръсплатъ ! педѣпсь ! моарте , дін гуръ ғн гуръ сбор

ПЛАМІРА

Дрепте чер ! ғнторч'ці міла ші ле фій ғнтр'ажутор .
 Махомет къ тре Омар ,
 Еі віне ! ч'ай а те теме ?

ОМАР

Сжнт кжді ва че те үбеск ,
 Ші карі ғнтрұ прімеждій ка міне се-ғнтръреск ;
 Дағ ғн віфорула ачеста ну пот а се'-мпротіві ,
 Ші він тоці пе лжнгъ тіне вітежаңе а мұрі .

МАХОМЕТ

Ти воік апъра еў сінгур ; ачі тоді въ адунаді ,
Ші куноацеді пажъ 'н үрмъ сүбт че 'мпърат въ афлайді

ШЕНА IV

МАХОМЕТ , ОМАР , ші сұта ла опарте , ЗЕІД
ші породул де алта , ПАЛАМІРА ла міжлок .

ZEID [кө сабіа ғын мажъ дар салебіт
де отравъ.]

Пород , ръсбунаці пе татъл , пе вікалбұл апұкаці .

МАХОМЕТ

Нъскут пентру а мѣ службъ ; пе стъпжнұл аскұлатаді .

ZEID

Нъаскұлатаді л'ачбестъ фиаръ , веніді... ах ! марі Дұмнезей !
Же нор дес мъ ныпъдеңе ші 'ннегреңе окій мей .

Ва съ мѣрігъ ші шовъеңе
Ловіді.... Чәр ! мор .

МАХОМЕТ ла опарте

Бірүіндъ !

ПАЛАМІРА албұрға ла Zeid

Зеід ! жатъ соарта та !

Нұмай ал татълай сжиде ай фост үрсіт а върса .

ZEID

Іъ'л ісбім Ах ! мъ апась ... ну шіў каре дұмнезей

Каде ғнераделе чедор дұпъ лажнгъ сіне

XI

МАХОМЕТ

Асфел ва къдѣ 'найнт'е мі орі че протівнік ал мѣў:
 Духурі фѣръ де кредінцъ, а'оржвнъ оарбъ порнірі;
 Че пентрұ Зопір аспръ'мі күххла въ ръсврътії.
 Ачест врад ч'a 'мвъцат аумъ мърмұріт'а съ сfiї.
 Ел въ ва педепсі астызі күтезжнда а въ 'ндоі.
 Дұмнезеу каре ұмі дете тръснетуд ш'әл съу құважт,
 Д'оіш врѣ, пұлбере въ фаче, шіакым сбұраді ұн вжант.
 Тікълошілор, қыноащеді пе ал съу міжлочітор.
 Ұнтрә Зеід ш'ұнтрә міне еа фіе жудекътор
 Акум ұн чбесуд ачеста қажнда моаре чел віноват.

ПЛАМИРА

Фрателе мѣў! асть қасмъ съ се-вазъ ұмпърат!
 Еі де гласуда лүй тоді тремұр ші ръмжан ұммърмұріді.
 Махомет тот ұші дъ ледѣ ачестор ненорочіді.
 Ші ту, Зеід, асфел!

ZEID

Черул, дрѣпть ръсплатъ 'мі а дат
 Пентрұ чел фѣръ де вое ші гроазнек ал мѣў пъкат.
 Ұн задар віртутѣ ұнсұші лъкына 'н сұфләтуд мѣў.
 Везі ші тремұръ, о проклет, везі пе дрептул Дұмнезеу
 Дақа ші ұнсұші ғрешала педепсеще врадул съу,
 Че фұлде ре еа гътеше фъкъторілор де ръу!—
 О черул! дар пе джисса скоатео дін пъкатуд мѣў

ПЛАМИРА

Нt пород, пе ал мѣў Фрате ну'л ғонеще дұмнезеу,
 Отрава фѣръ 'ндоудъ

МАХОМЕТ КІРМЖНАДЬ ВОРБА ШІ

АНДРЕПТЖНАССЕ КҮТРЕ ПОРОХ

НЕКРЕДІНЧОШ! ІСПІТІГІ

ЦЕСЪТУРІ ВРЕДНІЧІ Д'ОСЖНДЬ АСУПР'МІ СЪ МАЙ ҰРЗІД?

ВЕДЕДІ КА ЧЕ ФЕЛ ДЕ АРЕНТУРІ ЧЕРХА 'МІ А ҒНКРЕДІНДАТ;

КУМ ШІ НАТУРА ШІ МОАРТБ ГЛАСУЛ МЕҦ АУ АСКУЛАТАТ.

МОАРТБ ЧЕ МІ СЕ-СҮППҮНЕ ШІ Е 'НТР'АЛ МЕҦ АЖУТОР,

РЫСУНАРБ'МІ П'АЛХІ ФРҮНТЕ В'ОАРАТЬ ТУТУЛОР.

МОАРТБ АФЇПТ'АМБ ПОРУНКЪ ШІ ПЕ ВОЙ А НЪПЪЛІ.

АСФЕЛ ТОДІ АЙ МЕЙ ПРОТИВНІЧІ ҰРДІА МБ ВОР СІМДІ,

ШІ ВОЙ ПЕДЕПСІ ТОТ АСФЕЛ ЧЕЛЕ МАЙ МІЧІ РҮТҮЧІРІ,

А ІНІМІЙ РҮСВРҮТІРЕ САҦ ЧЕЛЕ МАЙ МІЧІ ГАНДІРІ.

ДЕ МАЙ ВЕДЕДІ АЗІ АХМІНА, ТРЕВҮЕ, НЕСІМДІТОРІ!

СЪ КУНОАЩЕДІ АМБ МІЛЬ КҮРІА СЖНТЕДІ ДАТОРІ.

МЕРДЕДІ, АЛЕРГАДІ ЛА ТЕМПАУ МЖНІА МБ А'МАЖНІ.

(Породула се-траңе)

ПЛАМІРА ОПРІНДАВ'

СТАДІ! ВЕДЕДІ КЪ П'АЛ МЕҦ ФРАТЕ ТІРАНУЛ ҒЛ ОТРЬВІ.

ФИАРЬ! АСФЕЛ КҮАЛХІ МОАРТЕ ДЕ ПЫКАТ ТЕАЙ КҮРҮДІТ,

ПРИН НЕЛЕДІККІРІ, ВІКАЕНЕ, ТҮ ТЕАЙ ҒНДАУМНЕЗЕІТ.

ГҮАЛ ФАМИЛІЙ МЕДЕ НІМІЧІТ ҰЧІГҮТОР,

АРДІК'МІ Ш'АМБ ВІАДЪ, ГЖДЕ ҒМПҮРҮДІТОР.

ФРАТЕЛЕ МЕҦ, ОБЖЕТ ЖӘЛНІК ҰНҰЙ ПЛІН ДЕ ГРОАЗЕ АМОР.

ЧЕЛ ПУДІН ВІШ АҮПҮР ТІНЕ.

(СЕ-АРІНКЪ ҒНКУДІТУЛ ФРАТЕЛҮІ СҮҮ.)

МАХОМЕТ

КУРЖНД ОПРІДІО.

ПЛАМИРА

еў мор.

Скап да тә маў ведѣ 'н окі'мі , амъци тор десфронат.
 Мъ мажижъ къ дунъ моарте'мі , Думнезеў маў ұндурат
 Пендрұ нөвіноваді аре үн вітор маў плаўкүт.
 Тұмпъръдеңе , къ лумѣ пентру тірані са фъкүт .

МАХОМЕТ

Ам пердято!.. ах ! прѣ скүмпъ жъртфъ ч'ам ұнжун-
 гнат еў !

Ші мъ въз ліпсіг дѣ сінгур предуа пъкатулай мѣў .
 Ал дұлчідор сале зіле връжмашыл чел маў күмпліт ,
 Бірүнд ш'атот пүтернік , сінгур еў м'ам педепсіт .—
 Сжнт дар ші мұстръері дѣ күцет ! о чер ! о драптагѣ га !
 ұн ініма мѣ пъкатул а ұмфіпт педѣнса са .

Думнезеў ! каре прін міне тікълоши мұріторі ,
 Ам фъкүт съ тे слъвѣскъ , ші съ'ді фіе 'нкінъторі ,
 Міжалок фоарте 'нда мажнатік күцетіле'мі съ'мпәнеск ,
 Къргыз ам адус хұлъ ші дѣ каре мъ 'нгрозеск ?
 Лумѣ қжн мъ ферічесе , атұнчі мъ сімд осжніт ,
 Ш' ұн задар ұнфрунт съцѣта дѣ каре мъ въз ісбіт .
 Аш врѣ съ м'амъцеск сінгур қжн лумѣ ам ұншылат ;
 Да р пъкатул мъ гонеңе ші'мі е 'нвечі ұмфыцишат .
 Ненорочіді фій ші татъ че труғії'мі ам жъртфіт !
 Ръсбунаці певой , пъмажнтуа , чөрүл къргыз ам хуліт .
 Ініма'мі ненорочіті ші віацъ 'мі о лузаді .
 Ші лумѣ д'амеле фүрій ші үрдіе оскъпаці .
 Іар тү 'ннѣкъ поменірѣ рушінене че 'мі ар къдѣ

Аскунде ту събічунѣ ші пъстрѣзъ слава мѣ.

Еш ам съ кърмусек думѣ қа үн ғисуши Думнезеъ;
Кънд се-ва дешепта омул, есфържмат шептрул мѣъ^(*)

Дат фел

Ам піердү'то!... Лас' съ піаръ орї қаре менорочіт
Че ва 'ндръсні съ ръскоале үн қудет де осжнадіт,
Сажнделе нұмай ғуннѣкъ вегіле обіннзірѣ,

Ші моартѣ аступъ гура ръсврѣтіедор къртірі.—
Коншннда?.. ебътае пентрұ ачел німічит

Че е нъскут съ ну'ші вазъ нічі үн қудет ғмплайніт:
Сатан ғн веңі есте весел, пентрұ къ 'нвекі кү фолос

А ційт съ ну се 'нжыде л'ачест обічай фрікос.

Ләцѣ ну мъ осжнадіше, пентрұ къ сінгэр о фак,
Ші ачел че мурмусеңе, еш кү тръснетъл ғмпак.—

Палміро, драгъ фінцъ! ту пытѣ ғис' а тры.—
Нұмай моартѣ та ғн азмѣ пыту а мъ үмілі

Дар,— д'ам ажанс л'ал мѣ қудет німіка ну ам піердүт:
Амбідіа лагъмінте ғн веңі ну а құносқут.

Дръмұл чед маі дрепт ал славей аічѣ жос пре пъмжант
Доарте дес се-тндрептѣзъ ші прін локул чел маі сұжант;

Ші прін ініма дәтатъ ғаш аре дръмұл съшъ,

Е те абаңі, ай піердүт'о.—спаршо ші'ші фъ локул тъш..

*) Махомет піржнлұссе традиқъторулық фоарте събійт, мік-
шорат ғнаінтѣ ләй Омар, ші прін мұстарарѣ қыңғетулај месфійн-
жыл інтересінде зорлай ініма чітіторулай, ғисуфлана оаре қаре
ілл, а врят прін веңіріле зормътоаре съ пъстрезе панъ ғн
фжршіт характерул лај чел сажнігератік.

Ти друмұл мәү есте моартѣ ұнайтес мәргітор,
 Ші песте але өй жъртфе ам тредут тріумфытор.
 Ка съ куръд Арабіа де басне ч'о амъцѣ,
Ті тредузя о кредіндъ орі күм а се'нтемея;
 Ші тот д'ауна кредінда'мі ва фі лүмей спре фолос
 Панъ жанд ва еши алта ка съ о добоарғ жос;
Атүнчі еа ва пері поате, ұнсъ нұ ші слава мѣ:
 Времѣ ұнвекі ва чінстіо ші се-ва сfiї де еа.
 Дақа ам амъціт алемѣ, даторіа 'мі ам фъкүт;
 Слава'мі чѣ маі марғ есте пентру къ о ам пүтүт.
Ненорочіді сжнт ачына че пре сінє с'амъцеск.
 Еў ка дұттарор де леде тредузя съ о 'нтьреск.
 Е вредник да са робіс чела че ва роб ағі;
 Вредник е де амъціре чінє стъ ас'амъці.—
 Прін мінүні орі че кредіндъ теменіл 'ші 'ла авут.
 Мінүні сжнт ворбелे мелде де лә ам адус де крезут.
 Прін тражселе амѣ леде аажунс а се-сfiінді,
 Ші моартѣ ва фі пәдбіпса челүй ч'о ва іспіті.

(I. Еліад)

Сфжршітул Фанатісмұлай.